

Nieuwsbrief Pensioenrecht Updates Nummer 2, 2021

Nummer 2, 2021

Redactie: Prof. mr. drs. M. Heemskerk.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:1686](#) 23-02-2021

Streefregeling leidt niet tot eindloonuitkering van bepaalde hoogte

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:1692](#) 23-02-2021

Werkgever aansprakelijk voor onjuiste indexatie aan pensioengerechtigden

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:1510](#) 16-02-2021

Eenzijdige invoering werknemerspremie door werkgever is niet toegestaan

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:400](#) 11-02-2021

Verevening buitenlands pensioen na scheiding; man moet op straffe van dwangsom informatie verstrekken over pensioen

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:354](#) 09-02-2021

Pensioen B.V. overleden dga is verplicht tot afstorting bijzonder partnerpensioen

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:136](#) 09-02-2021

Opzegging uitvoeringsovereenkomst ondernemingspensioenfonds door werkgever zonder aanbieden (schade)vergoeding onrechtmatig

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:458](#) 09-02-2021

Ernstig verwijtbaar ontslag leidt tot billijke vergoeding waarin inkomens- en pensioenschade is meegenomen

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:1488](#) 26-02-2021

Polishouders Optas zijn belanghebbenden bij besluit DNB over juridische fusie Optas en Aegon

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:1485](#) 26-02-2021

Te laat bezwaar vakbond en werkgever tegen instemmingsbesluit DNB met juridische fusie Optas en Aegon

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:944](#) 10-02-2021

Buffereisen pensioenwet voor pensioenfondsen die CDC-regelingen uitvoeren niet in strijd met Europese IORP-richtlijn

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:1165](#) 20-01-2021

Verrekening pensioen conform Boon/Van Loon na echtscheiding; nadere aktes om rechtsverwerking en verrekening te kunnen vaststellen

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:595](#) 20-01-2021

Pensioenadviseur aansprakelijk voor onjuiste advisering over verplichte deelname aan bedrijfstakpensioenfonds

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:11631](#) 30-12-2020

Werkgever is vaststellingsovereenkomst nagekomen, geen schending waarschuwingsplicht vroegpensioen

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:11547](#) 18-11-2020

Uitleg pension/gratuity in arbeidsovereenkomst: bij gratuity moet rekening worden gehouden met getroffen pensioenvoorziening

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2019:10518](#) 20-11-2019

ABP mocht met terugwerkende kracht premies in rekening brengen bij werkgever voor ex-werknemers met een WW-uitkering

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2018:5671](#) 18-12-2018

Geen verrekening lijfrente of verevening pensioen na scheiding met huwelijkse voorwaarden

College van Beroep voor het bedrijfsleven

[College van Beroep voor het bedrijfsleven, ECLI:NL:CBB:2021:169](#) 23-02-2021

DNB mocht bij algemeen pensioenfonds met DC kring en herverzekering overlijdensrisico volledige ontheffing minimaal vereist eigen vermogen weigeren

Antillen

[Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2021:48](#) 09-02-2021

Ambtenaar op Bonaire die na pensioenontslag doorwerkt heeft geen recht op vergoeding; grondslag daarvoor ontbreekt

RECHTSPRAAK

Te laat bezwaar vakbond en werkgever tegen instemmingsbesluit DNB met juridische fusie Optas en Aegon

DNB heeft op 26 februari 2019 een besluit genomen om in te stemmen met een juridische fusie tussen Optas en Aegon. FNV c.s. en DFDS c.s. hebben daartegen bezwaar gemaakt op 7 mei respectievelijk 9 mei 2019. De rechtbank volgt DNB in haar standpunt dat (onder meer) FNV Havens c.s. en DFDS c.s. te laat bezwaar hebben gemaakt tegen het besluit van DNB waarbij zij heeft ingestemd met de overgang van de verzekeringsportefeuille van Optas naar Aegon. Het beroep tegen dat besluit is ongegrond.

DNB heeft ingestemd met de overgang van de rechten en verplichtingen uit alle levensverzekeringen bij een juridische fusie van Optas Pensioenen N.V. (Optas) als verdwijnende rechtspersoon met Aegon Levensverzekering N.V. (Aegon) als verkrijgende rechtspersoon. Het instemmingsbesluit is bekendgemaakt door toezending daarvan aan Optas en Aegon op 26 februari 2019. De bezwaartermijn is aangevangen op 27 februari 2019 en geëindigd op 9 april 2019. FNV c.s en DFDS c.s. hebben bezwaar gemaakt op 7 mei respectievelijk 9 mei 2019. De rechtbank oordeelt dat de bezwaren daarmee niet tijdig zijn ingediend.

Op grond van artikel 6:11 Awb blijft ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend bezwaarschrift niet-ontvankelijkverklaring op grond daarvan achterwege indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de indiener in verzuim is geweest.

Op grond van artikel 3:43 lid 1 Awb wordt van het besluit tegelijkertijd met of zo spoedig mogelijk na de bekendmaking mededeling gedaan aan degenen die bij de voorbereiding ervan hun zienswijze naar voren hebben gebracht. Op grond van het tweede lid van dit artikel wordt bij de mededeling van een besluit tevens vermeld wanneer en hoe de bekendmaking ervan heeft plaatsgevonden. Volgens vaste rechtspraak (CBb 12 februari 2019, ECLI:NL:CBB:2019:62

en ABRvS 25 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:556) dient een belanghebbende die niet door middel van kennisgeving of publicatie op de hoogte is gesteld van een op juiste wijze bekendgemaakt besluit, in beginsel binnen twee weken nadat hij van het bestaan van dat besluit op de hoogte is geraakt daartegen op te komen. De wettelijke termijn vangt niet opnieuw aan. Niet is in geschil dat FNV c.s. en DFDS c.s. met de brief van DNB van 12 april 2019 van het bestaan van het instemmingsbesluit op de hoogte zijn geraakt en dat zij niet binnen twee weken daarna bezwaar hebben gemaakt tegen dit besluit. Voor zover FNV c.s. en DFDS c.s. moeten worden gevolgd in hun standpunt dat DNB ten onrechte niet heeft voldaan aan artikel 3:43 Awb, biedt dit geen reden om van deze tweewekentermijn af te wijken. Een eventuele schending van de mededelingsplicht als bedoeld in dit artikel laat onverlet dat binnen twee weken bezwaar kan worden gemaakt. Ditzelfde geldt voor de stelling van FNV c.s. en DFDS c.s. dat pas na kennisneming van het instemmingsbesluit en de inhoud daarvan een verantwoorde afweging kan worden gemaakt over het al dan niet maken van bezwaar tegen dit besluit. Nog daargelaten dat FNV c.s. en DFDS c.s. reeds in mei 2019 tegen dit besluit bezwaar hebben gemaakt terwijl zij pas in juli 2019 van dit besluit en de inhoud daarvan kennis hebben genomen, volgt uit de in 3.4 genoemde vaste rechtspraak dat het er niet om gaat dat FNV c.s. en DFDS c.s. op de hoogte zijn gebracht van de precieze inhoud en de bewoordingen van het instemmingsbesluit, maar dat zij op de hoogte zijn geraakt van het bestaan van dit besluit. De wijze waarop FNV c.s. en DFDS c.s. op de hoogte zijn geraakt van het bestaan van het instemmingsbesluit, noch of dit pas na de nodige correspondentie met DNB is gebeurd, doen daarbij ter zake. Op het moment dat FNV c.s. en DFDS c.s. van het bestaan van het instemmingsbesluit op de hoogte zijn geraakt, kunnen zij immers een summier bezwaarschrift indienen, desgewenst met het verzoek de gronden van het bezwaar te mogen aanvullen nadat zij inhoudelijk (meer) informatie hebben verkregen. Mocht op grond van die informatie worden geconcludeerd dat de bezwaren die FNV Havens heeft geuit in het kader van de portefeuilleovergang afdoende zijn geadresseerd, dan kunnen FNV c.s. en DFDS c.s. hun bezwaren desgewenst intrekken. Met deze gang van zaken zijn nauwelijks kosten gemoeid, zodat de door FNV Havens genoemde plicht zorgvuldig en efficiënt met haar financiële middelen om te gaan reeds om die reden niet tot een ander oordeel kan leiden. DNB heeft de bezwaren van FNV c.s. en DFDS c.s. tegen het instemmingsbesluit terecht niet-ontvankelijk verklaard vanwege niet-verschoonbare termijnoverschrijding.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 26-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:1485

Zaaknummer: ROT 19/4875

Rechters: P. Vrolijk

Advocaten: A.W. van Leeuwen, A.J. Boorsma en S.O. Visch

Wetsartikelen: 3:43 Awb

RECHTSPRAAK

Polishouders Optas zijn belanghebbenden bij besluit DNB over juridische fusie Optas en Aegon

Eisers maken bezwaar tegen het instemmingsbesluit van DNB met de juridische fusie van Optas met Aegon. Zij menen dat de overgang nadelige financiële gevolgen voor hen heeft. De rechtbank volgt DNB niet in haar standpunt dat de polishouders geen belanghebbenden zijn bij het besluit van DNB waarbij zij heeft ingestemd met de overgang van de verzekeringsportefeuille van Optas naar Aegon. De mogelijkheid dat de rechten en verplichtingen uit de levensverzekeringen van eisers overgaan naar Aegon maakt dat eisers naar het oordeel van de rechtbank voldoende direct in hun belang worden geraakt.

NB De rechtbank heeft drie vergelijkbare uitspraken gedaan op dezelfde datum (ECLI:NL:RBROT:2021:1486, 1487, 1489).

Bij besluit van 26 februari 2019 (het instemmingsbesluit) heeft DNB ingestemd met de overgang van de rechten en verplichtingen uit alle levensverzekeringen bij een juridische fusie van Optas Pensioenen N.V. (Optas) als verdwijnende rechtspersoon met Aegon Levensverzekering N.V. (Aegon) als verkrijgende rechtspersoon. Bij besluit van 17 januari 2020 (het bestreden besluit) heeft DNB het daartegen door eisers gemaakte bezwaar niet-ontvankelijk verklaard. Tegen dit besluit hebben eisers beroep ingesteld bij de rechtbank. Eisers menen dat de overgang van de rechten en verplichtingen uit hun levensverzekeringen naar Aegon nadelige financiële gevolgen voor hen heeft en hebben daarom bezwaar gemaakt tegen het instemmingsbesluit. Met DNB is de rechtbank van oordeel dat het financiële belang van eisers uitsluitend bestaat als gevolg van hun contractuele relatie met Optas en dat dus sprake is van een afgeleid belang. Nu het belang van eisers (geen (ongecompenseerde) overgang van de verzekeringsportefeuille) tegengesteld is aan dat van Optas (wel overgang van de verzekeringsportefeuille) bij het instemmingsbesluit, kan eisers evenwel niet worden tegengeworpen dat hun belang een afgeleid belang betreft (vergelijk CBB 13 oktober 2020,

ECLI:NL:CBB:2020:748). In het standpunt van DNB dat de eigenlijke overgang van de verzekeringsportefeuille niet rechtstreeks volgt uit het instemmingsbesluit, maar uit de beslissing van Optas om over te gaan tot de voorgenomen fusie met Aegon, ziet de rechtbank geen grond voor het oordeel dat eisers desalniettemin geen rechtstreeks belang bij het instemmingsbesluit hebben. Reeds door de met dit besluit geschapen mogelijkheid dat de rechten en verplichtingen uit de levensverzekeringen van eisers overgaan naar Aegon worden eisers naar het oordeel van de rechtbank voldoende direct in hun belang geraakt (vergelijk ABRvS 12 maart 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BC6439). De door DNB in dit verband in haar verweerschrift genoemde uitspraak van het CbB van 8 mei 2018 (ECLI:NL:CBB:2018:243) leidt de rechtbank niet tot een ander oordeel. In die uitspraak heeft het CbB causaal verband tussen de gevolgen van het desbetreffende besluit en het belang van de bezwaarmaker onvoldoende aanwezig geacht, omdat dit besluit de geadresseerde daarvan niet het recht gaf om de door de bezwaarmaker ongewenst geachte handelingen te verrichten, maar uitsluitend bijdroeg aan de feitelijke mogelijkheid daartoe. Het onderhavige instemmingsbesluit draagt niet slechts bij aan de mogelijkheid voor Optas om de rechten en verplichtingen uit alle levensverzekeringen naar Aegon te laten overgaan, maar geeft haar het recht daartoe bij een fusie met Aegon. Zonder het instemmingsbesluit zou een overgang van de rechten en verplichtingen uit alle levensverzekeringen naar Aegon niet kunnen plaatsvinden. Ook het standpunt van DNB dat het instemmingsbesluit eisers niet rechtstreeks in hun belang raakt omdat hun rechten en verplichtingen een-op-een overgaan en niet wijzigen, leidt de rechtbank niet tot een ander oordeel. Gesteld noch gebleken is dat tegen een dergelijke overgang, voor zover daarvan sprake, niet ook bedenkingen kunnen bestaan die zich gezien artikel 3:118 lid 1 aanhef en onder a Wft ertegen verzetten dat DNB instemt met de overgang van de verzekeringsportefeuille. Niet kan worden uitgesloten dat de door eisers gestelde nadelige financiële gevolgen van de overgang van de rechten en verplichtingen uit hun levensverzekeringen naar Aegon dergelijke bedenkingen rechtvaardigen.

Voorts volgt de rechtbank DNB niet in haar standpunt dat eisers geen persoonlijk belang hebben bij het instemmingsbesluit. Eisers komen op tegen de instemming met de overgang van de rechten en verplichtingen uit hun (individuele) levensverzekering(en) naar Aegon, omdat deze overgang volgens hen nadelige financiële gevolgen voor ieder van hen heeft. Daarmee komen zij op voor een naar zijn aard individueel belang, namelijk hun eigen, persoonlijke financiële positie. Dat ook vele anderen op het moment van het instemmingsbesluit een levensverzekering bij Optas hadden en door de instemming met de overgang van de verzekeringsportefeuille geraakt zouden kunnen worden in hun financiële positie, maakt, anders dan DNB meent, niet dat eisers geen belanghebbende zouden kunnen zijn. Indien een natuurlijk persoon opkomt voor een naar zijn aard eigen en persoonlijk belang, staat de omstandigheid dat ook grote aantallen anderen in een soortgelijk eigen en

persoonlijk belang kunnen worden getroffen, er niet aan in de weg dat hij belanghebbende is (vergelijk de reeds hiervoor genoemde uitspraak van de Afdeling van 12 maart 2008 en ABRvS 23 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3100 en ABRvS 20 september 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2555). Het standpunt van DNB dat een dergelijke uitleg van het belanghebbendebegrip de in de Wft opgenomen verzetprocedure illusoir zou maken omdat een individuele polishouder met die uitleg in zijn eentje 'de stem van het collectief tijdens de verzetprocedure' zou kunnen 'overrulen', volgt de rechtbank niet. Zoals DNB ook heeft opgemerkt, moet zij instemming weigeren als meer dan een vierde van de polishouders zich tegen de overgang verzet. In het geval de drempel van meer dan een vierde van de polishouders niet wordt gehaald, is het aan DNB om, alvorens zij instemming kan verlenen, te beoordelen of wordt voldaan aan het solvabiliteitskapitaalvereiste en of er geen bedenkingen bestaan tegen de overgang. 'De stem van het collectief tijdens de verzetprocedure' is dus alleen doorslaggevend als de drempel van meer dan een vierde van de polishouders wordt gehaald. Indien die drempel niet wordt gehaald, zoals volgens DNB in dit geval, kunnen bedenkingen bij DNB tegen de overgang niettemin aan de overgang in de weg staan, omdat DNB in dat geval gezien artikel 3:118 lid 1 aanhef en onder a Wft niet mag instemmen met de overgang van de verzekeringsportefeuille en dus 'de stem van het collectief tijdens de verzetprocedure' moet 'overrulen'. Dergelijke bedenkingen zouden in dit geval wellicht kunnen zijn gelegen in de door eisers gestelde nadelige financiële gevolgen van de overgang van de verzekeringsportefeuille naar Aegon. De vraag of deze gestelde nadelige financiële gevolgen bedenkingen opleveren die in de weg staan aan instemming met deze overgang zal evenwel in eerste instantie door DNB moeten worden beantwoord. Het bestreden besluit moet worden vernietigd. Nu DNB nog inhoudelijk dient te beslissen op het bezwaar van eisers, ziet de rechtbank geen mogelijkheid om het geschil finaal te beslechten door zelf in de zaak te voorzien.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 26-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:1488

Zaaknummer: ROT 20/1040

Rechters: P. Vrolijk

Advocaten: A.J. Boorsma en S.O. Visch

Wetsartikelen: 2:27 lid 1Wft

RECHTSPRAAK

Ambtenaar op Bonaire die na pensioenontslag doorwerkt heeft geen recht op vergoeding; grondslag daarvoor ontbreekt

Aan paramedisch medewerkster op Bonaire is eervol ontslag verleend wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Zij heeft haar werkzaamheden na ontslagdatum voortgezet. Zij vordert een vergoeding voor verrichte werkzaamheden na die datum. Het Gemeenschappelijk Hof oordeelt dat er geen vergoeding is verschuldigd omdat een grondslag daarvoor ontbreekt. Er is geen arbeidsovereenkomst of overeenkomst van opdracht. Het hof concludeert dat zij haar werkzaamheden als vrijwilliger heeft voortgezet en geen aanspraak heeft op betaling.

Appellante was vanaf 2 juni 1986 als paramedisch medewerkster, ambtenaar, in vaste dienst bij de Dienst Gezondheidszorg en Hygiëne van het eilandgebied Bonaire. Per eilandsbesluit van 20 september 2010 is aan appellante wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd eervol ontslag verleend met ingang van 14 december 2010. Haar laatste salarisbetaling vond plaats op 23 december 2010. Appellante heeft haar werkzaamheden als coördinator Werkgroep AIDS-preventie Bonaire (W.A.P.B.) na de ontslagdatum voortgezet. Appellante vordert een vergoeding voor de werkzaamheden die zij vanaf haar pensioendatum 14 december 2010, althans vanaf januari 2011 tot 5 september 2014, de datum van opheffing van de W.A.P.B., heeft verricht. In het bestreden vonnis heeft het Gerecht de vordering afgewezen. Appellante heeft tijdens het pleidooi verklaard dat de juridische grondslag van de vordering een privaatrechtelijke dienstbetrekking, althans een arbeidsovereenkomst is. Die zou zijn aangegaan in aansluiting op de aanstelling die appellante had bij OLB als ambtenaar. Een van de vereisten voor het aannemen van een arbeidsovereenkomst is dat de werknemer in dienst is van de werkgever. Het in dienst zijn van een werknemer houdt volgens de rechtspraak in dat de werknemer ondergeschikt is aan zijn werkgever en dat sprake is van een gezagsverhouding. Ten aanzien daarvan geldt dat appellante, volgens haar eigen verklaring ter

zitting, geen leidinggevende had. Daaruit moet worden geconcludeerd dat aan het vereiste van ondergeschiktheid niet is voldaan.

Tussen partijen is bovendien geen loon overeengekomen. Daarom is niet voldaan aan de vereisten die artikel 7A:1613a Burgerlijk Wetboek stelt aan het bestaan van een arbeidsovereenkomst. Naar het oordeel van het Hof kan uit hetgeen appellante heeft aangevoerd en de overgelegde stukken ook geen andere juridische grondslag worden afgeleid die de vordering kan dragen. De aanstelling van appellante bij OLB is geëindigd door het eilandsbesluit van 20 september 2010. Zij kan haar werkzaamheden na pensioendatum dus niet onder die aanstelling hebben uitgevoerd. Zij kan haar aanspraak niet met vrucht baseren op de "Special Conditions" die betrekking hadden op het EC/OCT-project. Uit artikel C .1 van de Special Conditions kan immers niet worden afgeleid dat OLB is gehouden appellante als coördinator voor haar werkzaamheden salaris te betalen. De Special Conditions geven appellante dan ook geen aanspraak op een dergelijke betaling jegens OLB. Volgens de eigen stellingen van appellante was er geen sprake van een overeenkomst van opdracht. Indien appellante is verzocht na haar pensionering haar werkzaamheden als coördinator en als focal point te continueren, doet dat op zichzelf geen aanspraak voor haar ontstaan. De redelijkheid en billijkheid kan als zodanig geen zelfstandige grondslag voor een verbintenis tot betaling van een salarisvergoeding vormen. De W.A.P.B. bestond uit onbezoldigde vrijwilligers die geen aanspraak hadden op betaling (met uitzondering van reis- en verblijfskosten). De conclusie moet zijn dat ook appellante haar werkzaamheden als vrijwilligster heeft verricht en geen aanspraak heeft op betaling.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 09-02-2021

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2021:48

Zaaknummer: BON2019H00120

Rechters: O. Nijhuis, E.M. van der Bunt en M.W. Scholte

Advocaten: N.V.R. Doekhie en P. Tweeboom

Wetsartikelen: 7A:1613a

RECHTSPRAAK

Ernstig verwijtbaar ontslag leidt tot billijke vergoeding waarin inkomens- en pensioenschade is meegenomen

Ontslagzaak. Geschil over beëindiging door KLM van arbeidsrelatie met grondwerktuigkundige met 41 dienstjaren. KLM schorst werknemer na plasincident en verzoekt om ontbinding van de arbeidsovereenkomst. De rechtbank ontbindt en kent een billijke vergoeding toe van € 25.000. Het hof oordeelt dat KLM ernstig verwijtbaar heeft gehandeld door de arbeidsrelatie op scherp te stellen in plaats van te herstellen en onnodig lang – twee jaar – te doen over het afhandelen van klachten van werknemer over verwerking van overuren en overtredingen van de Arbeidstijdenwet. KLM is een billijke vergoeding ad € 85.000 verschuldigd. Bij de berekening van de hoogte van de billijke vergoeding worden de inkomens- en pensioenschade meegenomen.

Werknemer is op 1 oktober 1979 in dienst getreden van KLM. Laatstelijk was hij werkzaam als grondwerktuigkundige met een salaris van € 4.080,71 bruto per maand exclusief toeslagen. Op 13 april 2017 heeft werknemer geürineerd tussen de wielen van het onderstel van een vliegtuig dat op Schiphol geparkeerd stond (hierna: het plasincident). Werknemer is hierop geschorst en KLM heeft werknemer diezelfde dag laten weten zich te beraden over de consequenties van het plasincident voor (de voortzetting van) zijn dienstverband. Vervolgens is werknemer een disciplinaire maatregel opgelegd, bestaande uit een verbod tot het verrichten van werkzaamheden gedurende veertien dagen, met inhouding van de helft van zijn salaris over deze periode. Vanaf medio 2017 zijn partijen naar aanleiding van klachten van werknemer in gesprek geweest over onder meer de verwerking door KLM van overuren en overtreding van de Arbeidstijdenwet (Atw). Begin 2019 is KLM gebleken dat in de door werknemer genoemde dienststreken in de periode april 2015-oktober 2017 de maximumarbeidstijden uit de Atw waren overschreden. Werknemer heeft medio 2019 aan KLM laten weten dat hij het niet eens is met de wijze waarop zijn klachten zijn afgehandeld. KLM heeft verzocht om ontbinding van

de arbeidsovereenkomst met werknemer op grond van een verstoorde arbeidsverhouding. De kantonrechter heeft de arbeidsovereenkomst ontbonden en aan werknemer ten laste van KLM een transitievergoeding ter hoogte van € 81.000 bruto en een billijke vergoeding ter hoogte van € 25.000 bruto toegekend. Werknemer komt in principaal appèl op tegen de hoogte van de aan hem toegekende billijke vergoeding. Het incidentele appèl van KLM is hoofdzakelijk gericht tegen de toekenning van een billijke vergoeding. Het hof oordeelt dat de ontbinding van de arbeidsovereenkomst tussen partijen het gevolg is van ernstig verwijtbaar handelen van KLM. De onderlinge verhoudingen zijn verslechterd sinds het plasincident in april 2017. Niet is in geschil dat het voor werknemers niet is toegestaan om tijdens het werk bij een vliegtuig op een platform op het luchthaventerrein te urineren. De aard en de ernst van deze gedraging staan evenwel niet in verhouding tot de reactie van KLM. Diezelfde dag (in de avond van Goede Vrijdag) heeft KLM werknemer gewezen op de eventuele juridische consequenties van dit gedrag voor de voortzetting van zijn dienstverband. Gezien alleen al het zeer lange dienstverband tussen partijen van 41 jaar, gedurende welke tijd werknemer goed heeft gefunctioneerd, was deze reactie niet gepast en begrijpelijkerwijs frustrerend voor werknemer. Datzelfde geldt voor de melding van KLM aan Atlas Air over zijn schorsing vanwege wangedrag en een misplaatste opmerking van de manager van werknemer tegen een collega. Daarbij komt dat KLM werknemer tijdelijk heeft geschorst met inhouding van een deel van zijn salaris. Hoewel KLM hiertoe op grond van de cao gerechtigd was, had zij ook kunnen volstaan met het geven van een waarschuwing of berisping. Dat KLM de klachten van werknemer over deze handelwijze van KLM respectievelijk zijn beroep tegen de opgelegde disciplinaire maatregel ongegrond heeft verklaard, heeft de onderlinge verhoudingen op scherp gesteld. Van KLM als goed werkgever had onder deze omstandigheden verwacht mogen worden dat zij na het plasincident zou trachten de arbeidsrelatie met werknemer zo snel mogelijk te herstellen. Daarnaast rekent het hof KLM aan dat de registratie van overuren en arbeids- en rusttijden niet correct en volledig was, zoals werknemer ook bij herhaling had gemeld. Ook is het hof van oordeel dat KLM een ernstig verwijt kan worden gemaakt over de trage manier waarop de klachten van werknemer hierover zijn afgehandeld. In mei 2017 heeft werknemer voor het eerst geklaagd over de verwerking van overuren en de overtreding van de Atw en medio 2019 heeft KLM op basis van eigen onderzoek geconcludeerd dat de Atw bij de dienstreizen van werknemer in de periode van 2014-2017 is overtreden. KLM heeft voorts ten onrechte het initiatief om een onderbouwing van zijn klachten te verstrekken bij werknemer gelegd. Uitgangspunt is dat KLM als (goed) werkgever verantwoordelijk is voor een deugdelijke urenregistratie van haar werknemers, de daarmee samenhangende uitbetaling en voor het voorkomen van overtredingen van de Atw. Bij een klacht/vraag daarover is het aan KLM om een en ander in haar eigen administratie na te gaan en vervolgens daarop te reageren. Dat heeft KLM niet gedaan. KLM heeft steeds gewacht op bewijs van werknemer en

heeft (mede) daardoor pas bijna twee jaar na indiening van de eerste klacht hierover het onderzoek afgerond. Dit heeft onnodig lang geduurd. Dat KLM een verzoek van werknemer om zes maanden verlof op te nemen herhaaldelijk heeft geweigerd, valt KLM eveneens ernstig te verwijten, gelet op het zeer grote verlofsaldo en de aansporing van KLM om langdurig verlof op te nemen zodat het stuwmeer aan vakantiedagen kon worden afgebouwd. Al met al heeft KLM ernstig verwijtbaar gehandeld en komt werknemer een billijke vergoeding toe. Ten aanzien van de pensioenschade wordt als volgt overwogen. Werknemer stelt, onder verwijzing naar een (als productie 18 overgelegde) brief van Pensioenvizier van 17 juni 2020 dat zijn pensioenschade € 305.819 bedraagt. KLM heeft de juistheid van deze berekening gemotiveerd betwist met de (als productie 121 overgelegde) brief van G, werkzaam als Consultant Pensions & Insurable Benefits bij KLM (hierna: G). G berekent de pensioenschade van werknemer op € 78.000. Het hof gaat uit van de juistheid van deze berekening van KLM. G heeft onder verwijzing naar het toepasselijke Pensioenreglement 2006 uitvoerig toegelicht dat Pensioenvizier ten onrechte uitgaat van een ingangsdatum van het pensioen van februari 2020, van een jaarlijkse indexatie van 2% en geen rekening houdt met de door werknemer af te dragen werknemerspremie/-bijdrage. In hetgeen werknemer daartegen heeft aangevoerd, ziet het hof geen aanleiding aan deze uitgangspunten en berekening van KLM te twijfelen. Het hof komt echter wel uit op een lager bedrag dan KLM, omdat in de berekening van KLM ervan wordt gegaan dat werknemer in de periode van 1 februari 2020 tot en met 7 september 2026 in het geheel geen pensioen meer zal opbouwen. Zoals hiervoor is overwogen, is de kans reëel dat hij op enig moment weer een nieuwe baan zal vinden (en daarmee ook pensioen zal opbouwen). Daarom zal het hof de pensioenschade van werknemer schattenderwijs vaststellen op de helft van de door KLM berekende pensioenschade, te weten op (circa) € 39.000. De billijke vergoeding wordt, schattenderwijs aansluiting zoekend bij de inkomens- en pensioenschade die werknemer zal lijden tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd, begroot op € 85.000 bruto.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 09-02-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:458

Zaaknummer: 200.270.051/01

Rechters: R.M. de Winter, W.H.F.M. Cortenraad en F.J. Verbeek

Advocaten: H. Zobuoglu en E.C. van Fenema

Wetsartikelen: 7:669 lid 3 sub g BW en 7:671b BW

RECHTSPRAAK

ABP mocht met terugwerkende kracht premies in rekening brengen bij werkgever voor ex-werknemers met een WW-uitkering

POSG is vrijwillig aangesloten bij pensioenfonds ABP. ABP brengt met terugwerkende kracht voor circa € 2.100.000 aan pensioenpremie bij werkgever in rekening ten aanzien van ex-werknemers met een WW-uitkering. Kantonrechter oordeelt dat vaststaat dat POSG op grond van de met ABP gesloten overeenkomsten (en de van toepassing zijnde regels) deze premies aan ABP verschuldigd is. Het beroep van de werkgever op algemene beginselen van behoorlijk bestuur en redelijkheid en billijkheid slaagt niet. Kantonrechter oordeelt dat ABP niet handelt als bestuursorgaan en dat algemene beginselen van behoorlijk bestuur niet van toepassing zijn. Op grond van de met ABP gesloten overeenkomst behoorde POSG te weten dat zij voor ex-werknemers met een WW-uitkering pensioenpremie verschuldigd is. POSG had ABP dan ook moeten informeren welke ex-werknemers een WW-uitkering ontvingen.

POSG B.V. en POSG Professionals B.V. (hierna samen: POSG) zijn vrijwillig aangesloten bij bedrijfstakpensioenfonds APB. ABP heeft begin 2017 ruim € 500.000 aan pensioenpremies aan POSG in rekening gebracht voor ex-werknemers van POSG met een WW-uitkering voor de periode 1 juli 2015 tot en met maart 2017. POSG heeft bij ABP bezwaar gemaakt tegen alle verzonden facturen. ABP heeft de bezwaren verworpen. POSG is verzocht alsnog binnen zes weken over te gaan tot betaling van de facturen. Vervolgens heeft POSG beroep aangetekend bij de Commissie van Beroep van ABP. De commissie heeft het beroep ongegrond verklaard. In juli 2018 heeft ABP POSG en POSG Professionals medegedeeld dat zij over de periode 1 juli 2013 tot 1 juli 2015 een premie verschuldigd zijn van respectievelijk € 61.418,12 en € 845.264,62. POSG heeft hiertegen bezwaar gemaakt bij ABP. Op enig moment daarna en in

ieder geval nadat ABP betaling daarvan in reconventie heeft gevorderd in dit geding, heeft POSG alle openstaande facturen en de door ABP in rekening gebrachte rente betaald. POSG vordert een verklaring voor recht dat de facturen van ABP niet of slechts gedeeltelijk door POSG verschuldigd zijn. POSG stelt zich onder meer op het standpunt dat de premieheffing in strijd is met één of meer algemene beginselen van behoorlijk bestuur en/of met de redelijkheid en billijkheid. Daarnaast vordert POSG ABP te veroordelen tot terugbetaling van de premiebedragen en de wettelijke rente die POSG in een eerder stadium heeft voldaan. Tegen de vaststelling van de hoogte van de premies (in totaal circa € 2.100.000) heeft POSG geen bezwaren aangevoerd. Op grond van artikel 3 van de tussen POSG en ABP gesloten overeenkomsten zijn de statuten, pensioen- en overige reglementen van ABP alsmede de daarop gebaseerde uitvoeringsregels van toepassing. Uit dit stelsel van regels volgt dat POSG aan ABP pensioenpremies verschuldigd is voor voormalig werknemers met een WW-uitkering. Het staat dus vast dat POSG op grond van de met ABP gesloten overeenkomsten (en de van toepassing zijnde regels) deze premies aan ABP verschuldigd is. POSG stelt zich op het standpunt dat de premies toch niet (geheel) verschuldigd zijn, gelet op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur dan wel de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid. De kantonrechter oordeelt dat POSG niet met succes een beroep kan doen op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. ABP is geen bestuursorgaan in de zin van de Awb. Het betreft een zuiver privaatrechtelijke kwestie, namelijk of POSG haar verbintenis uit de met ABP gesloten overeenkomst dient na te komen. Het beroep van POSG op de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid slaagt evenmin. Het uitvoeringsreglement van ABP bepaalt dat de verschuldigde premie wordt vastgesteld aan de hand van gegevens die door of namens de werkgever worden verstrekt. Op grond van de met ABP gesloten overeenkomst behoorde POSG te weten dat zij voor ex-werknemers met een WW-uitkering pensioenpremie verschuldigd is. POSG had ABP dan ook moeten informeren welke ex-werknemers een WW-uitkering ontvingen. Het betoog van POSG dat zij niet weet welke werknemers wel of geen WW-uitkering ontvingen na beëindiging van de arbeidsovereenkomst, kan haar niet baten. Door het sluiten van de overeenkomst met ABP heeft POSG zich immers wel verplicht ABP hierover te informeren. Het argument van POSG dat ABP die gegevens (gemakkelijk) zelf had kunnen achterhalen bij het UWV, verwerpt de kantonrechter. Die verplichting had ABP op grond van de gesloten overeenkomst niet. De kantonrechter wijst de vordering van POSG af.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 20-11-2019

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2019:10518

Zaaknummer: 7080865 CV EXPL 18-4447

Rechters: R.P.J. Quaedackers

Advocaten: T. van der Dussen en E. Lutjens

Wetsartikelen: 6:248 BW

RECHTSPRAAK

Pensioenadviseur aansprakelijk voor onjuiste advisering over verplichte deelname aan bedrijfstakpensioenfonds

Poppies Bakery heeft op advies van AON de pensioenverplichtingen ten behoeve van haar personeel in 2017 ondergebracht bij pensioenuitvoerder Allianz. Bpf Zoetwaren stelde dat Poppies verplicht was aangesloten. Poppies heeft inmiddels een regeling kunnen treffen zowel met Bpf Zoetwaren als met haar huidige personeel. Poppies vreest nog schade te kunnen gaan leiden, met name door schadeclaims van haar voormalige/ gepensioneerde werknemers (dan wel nabestaanden) omdat Poppies de pensioenverplichtingen bij de verkeerde pensioenuitvoerder had ondergebracht; eventuele claims van Bpf Zoetwaren, omdat Bakery zich tegenover Bpf Zoetwaren contractueel heeft verplicht om Bpf Zoetwaren te vrijwaren in het geval deze claims bij Bpf Zoetwaren mochten worden ingediend, op de grondslag dat Bpf Zoetwaren ten onrechte vrijstelling heeft verleend aan Poppies Bakery. De rechtbank oordeelt dat AON aansprakelijk is voor (eventuele) schade die het gevolg is van het advies uit 2017 om de pensioenverplichtingen onder te brengen bij Allianz. Voor de daaraan voorafgaande periode acht de rechtbank AON niet aansprakelijk. Eventuele onjuiste pensioenadviezen van AON vóór die tijd zijn verstrekt aan andere vennootschappen, niet aan Poppie, dat toen nog niet bestond.

Poppies Bakery heeft op advies van AON de pensioenverplichtingen ten behoeve van haar personeel in 2017 ondergebracht bij pensioenuitvoerder Allianz. Bpf Zoetwaren stelde dat Poppies verplicht was aangesloten. Poppies heeft inmiddels een regeling kunnen treffen zowel met Bpf Zoetwaren als met haar huidige personeel. Poppies vreest nog schade te kunnen gaan

lijden, met name door schadeclaims van haar voormalige/gepensioneerde werknemers (dan wel nabestaanden) omdat Poppies de pensioenverplichtingen bij de verkeerde pensioenuitvoerder had ondergebracht; eventuele claims van Bpf Zoetwaren, omdat Bakery zich tegenover Bpf Zoetwaren contractueel heeft verplicht om Bpf Zoetwaren te vrijwaren in het geval deze claims bij Bpf Zoetwaren mochten worden ingediend, op de grondslag dat Bpf Zoetwaren ten onrechte vrijstelling heeft verleend aan Poppies Bakery.

AON is aansprakelijk voor de schade wegens wanprestatie. AON is aansprakelijk wegens wanprestatie ter zake van de opdracht om te adviseren wat er moest gebeuren met de pensioenregeling in de periode vanaf 2017. Tussen partijen is niet in geding dat Poppies Bakery contractuele rechten kan ontlenen aan deze opdracht. Toetsingskader is artikel 7:401 BW, dat bepaalt dat een opdrachtnemer de zorg van een goed opdrachtnemer in acht dient te nemen. Volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad geldt daarbij de maatstaf van een redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot. Wat die maatstaf precies meebrengt, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Bij de vraag of AON de zorg van een goed opdrachtnemer in acht heeft genomen, weegt mee dat AON een financiële dienstverlener is op wie de Wet op het Financieel Toezicht (Wft) van toepassing is. De rechtbank acht de leidraad tweede pijler pensioenadvies van de AFM een nadere concretisering en invulling van wat verwacht mag worden van een redelijk handelend en redelijk bekwaam pensioenadviseur. In deze leidraad (in de versie geldend van 2009 tot augustus 2018, hetgeen de in geding zijnde periode betreft) staat onder meer: "Het komt regelmatig voor dat werkgevers niet weten dat op hun onderneming een CAO of BPF van toepassing is. Het is daarom belangrijk dat u altijd zelf controleert of deze situatie voor de onderneming van toepassing is. Zelfs als de werkgever in de bespreking heeft aangegeven dat dit naar zijn idee niet het geval is." Poppies mocht op grond van de bewoordingen in de overeenkomst van opdracht op zich al verwachten dat AON volledig zou onderzoeken of Poppies Bakery verplicht was aangesloten bij Bpf Zoetwaren. AON heeft zich niet volledig gekweten van haar taak, door slechts te rapporteren dat Poppies zelf desgewenst (verder) zou kunnen uitzoeken of verplichte aansluiting bij Bpf Zoetwaren gold. Het advies is te onduidelijk. In de managementsamenvatting staat zonder enig voorbehoud dat er géén verplichte aansluiting bij enig bedrijfspensioenfonds geldt en dat Poppies zelf kan kiezen bij wie zij zich aansluit. Poppies behoefde er na lezing van de managementsamenvatting niet op bedacht te zijn dat deze mededeling verderop in het nogal lijvige adviesrapport aanmerkelijk wordt genuanceerd met de mededeling dat hierover (toch) geen zekerheid bestaat, dat er telefonische navraag is gedaan bij Bpf Zoetwaren, dat het antwoord was dat geen verplichting tot aansluiting bij het pensioenfonds lijkt te bestaan maar dat, om dit zeker te weten, er een officieel bedrijfsonderzoek verricht zou moeten worden. Aan het oordeel draagt verder bij dat gesteld noch gebleken is dat de telefonische mededeling is verstrekt door een medewerker van Bpf Zoetwaren waarvan AON mocht aannemen dat die

medewerker een gezaghebbende functie binnen Bpf Zoetwaren bekleedde, zoals bijvoorbeeld een bestuurder. De rechtbank oordeelt dat AON aansprakelijk is voor (eventuele) schade die het gevolg is van het advies uit 2017 om de pensioenverplichtingen onder te brengen bij Allianz. Voor de daaraan voorafgaande periode acht de rechtbank AON niet aansprakelijk. Eventuele onjuiste pensioenadviezen van AON vóór die tijd zijn verstrekt aan andere vennootschappen, niet aan Poppie, dat toen nog niet bestond.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 20-01-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:595

Zaaknummer: C/10/595899 / HA ZA 20-435

Rechters: P.F.G.T. Hofmeijer-Rutten

Advocaten: R.T. Boogers, J. Croonen en M.B. Esseling

Wetsartikelen: 7:401 BW

RECHTSPRAAK

Uitleg pension/gratuity in arbeidsovereenkomst: bij gratuity moet rekening worden gehouden met getroffen pensioenvoorziening

Geschil over bepaling in arbeidsovereenkomst over betaling van gratuity/pension. De rechtbank oordeelt dat zowel uit de kop ('pension/gratuity') als de tekst moet worden afgeleid dat de 'gratuity' is bedoeld als (een alternatieve vorm van) pensioenvoorziening. De werknemer (statutair directeur) heeft geen recht op onverkorte nakoming van gratuity-vergoeding naast de pensioenvoorziening. De rechtbank wijst de vordering van [eiser] tot uitbetaling van een gratuity toe, met dien verstande dat de gratuity moet worden berekend op basis van uitsluitend de dienstjaren bij KPBV en op basis van het 30-dagensalaris zoals dat gold in de betreffende dienstjaren in de periode van 1 juli 2008 tot en met 31 juli 2019, welk bedrag moet worden verminderd met een bedrag van € 80.387,16 aan door KPBV afgedragen pensioenpremies.

Kern van het geschil is of statutair bestuurder op grond van artikel 7 van zijn arbeidsovereenkomst recht heeft op betaling van een gratuity gelijk aan het loon over 30 dagen per gewerkt dienstjaar.

Werkgever KPBV heeft betwist dat eiser aanspraak kan maken op een gratuity. KPBV heeft toegelicht dat het artikel bedoeld is om te verzekeren dat een oudedagvoorziening voor eiser wordt opgebouwd ofwel door afdrachten van premies aan een pensioenfonds (pensioenregeling) ofwel door jaarlijkse stortingen in een door de werkgever zelf in stand gehouden voorziening (gratuity). De gratuity is bedoeld voor landen waarin de Kirloskargroep actief is, waarin pensioen in de Nederlandse vorm niet bestaat of voor buitenlanders niet toegankelijk is. De rechtbank is van oordeel dat zowel uit de kop (pension/gratuity) als de

tekst van artikel moet worden afgeleid dat de gratuity is bedoeld als (een alternatieve vorm van) pensioenvoorziening. Die bedoeling wordt door [voorzitter] bevestigd in de verklaring van 4 november 2019: *'the parties intention was to safeguard that a pension would be accrued for Mr. [eiser]'*. Dat eiser – ongeacht zijn deelname aan een pensioenregeling – bij de beëindiging van zijn dienstverband (ook) een gratuity zou ontvangen bij wijze van ontslagvergoeding, valt met de hiervoor weergegeven bedoeling niet te rijmen. Het blijkt ook niet uit de door eiser overgelegde stukken. In de verklaring van de voormalig bestuurder staat weliswaar dat de intentie van de clause was om eiser bij einde dienstverband 'a terminal benefit' uit te keren, maar die zin kan niet los gelezen worden van de voorgaande passages, waarin wordt bevestigd dat de gratuity-bepaling in overleg met een *pensioenadviseur* is opgenomen en dat het bij het aangaan van de overeenkomst nog niet mogelijk was voor expats zoals eiser deel te nemen aan een Nederlandse pensioenregeling. Daaruit valt naar het oordeel van de rechtbank af te leiden dat de gratuity-bepaling is opgenomen juist om voor eiser een (alternatieve) pensioenvoorziening te creëren. Ook de door eiser overgelegde arbeidsovereenkomst van de CEO van de Thaise dochteronderneming bevat onvoldoende aanknopingspunten voor het standpunt van eiser. KPBV heeft terecht aangevoerd dat de tekst van die clause afwijkt van die van eiser en dat die bepaling moet worden gezien in de context van het toepasselijke Thaise recht en het pensioenstelsel in Thailand en dus niet relevant is in de huidige context. Het voorgaande brengt naar het oordeel van de rechtbank met zich dat eiser – naast zijn deelname aan de pensioenregeling – geen onverkorte nakoming van de gratuity-bepaling kan afdwingen. Dat betekent echter niet dat hij niets meer van KPBV te vorderen heeft. Dat het niet mogelijk is gebleken de in artikel 7 voorgeschreven jaarlijkse stortingen in een pensioenfonds te doen, heeft niet tot gevolg dat de verplichting in zijn geheel is komen te vervallen. Daarbij moet echter wel rekening worden gehouden met de alternatieve vorm van oudedagvoorziening die in 2016 is geregeld door eiser (met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2008) aan de pensioenregeling bij Zwiterleven te laten deelnemen. Daarmee is immers de schade die eiser heeft geleden doordat geen jaarlijkse stortingen in een pensioenfonds zijn gedaan, in omvang beperkt. Het voorgaande brengt met zich dat eiser slechts aanspraak kan maken op uitbetaling van de gratuity, voor zover de waarde daarvan de door KPDB gedane pensioenafdrachten overstijgt. Het door KPBV genoemde totaalbedrag van afgedragen pensioenpremies van € 80.387,16 is door eiser niet betwist. Dit bedrag moet dus op de aan eiser uit te betalen gratuity in mindering worden gebracht. Voor wat betreft het aantal dienstjaren waarmee bij de berekening van de gratuity rekening moet worden gehouden, volgt de rechtbank het standpunt van KPBV dat alleen de dienstjaren vanaf de indiensttreding bij KPBV moeten worden meegenomen. De conclusie is dat de vordering van eiser tot uitbetaling van een gratuity zal worden toegewezen, met dien verstande dat de gratuity moet worden berekend op basis van uitsluitend de dienstjaren bij KPBV en op basis van het 30-dagensalaris

zoals dat gold in de betreffende dienstjaren in de periode van 1 juli 2008 tot en met 31 juli 2019, welk bedrag moet worden verminderd met een bedrag van € 80.387,16 aan door KPBV afgedragen pensioenpremies. De rechtbank laat het aan partijen over om de bedragen nader in te vullen en de rekensom te maken.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 18-11-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:11547

Zaaknummer: 300348

Rechters: W. Aardenburg

Advocaten: J.J. van Wordragen en D. Griffiths

Wetsartikelen: 7:610 BW

RECHTSPRAAK

Verevening buitenlands pensioen na scheiding; man moet op straffe van dwangsom informatie verstrekken over pensioen

Geschil over financiële afwikkeling na echtscheiding. Het hof overweegt voor wat betreft pensioen dat vaststaat dat de man tijdens het huwelijk ingevolge een buitenlandse pensioenregeling pensioen heeft opgebouwd bij de universiteiten van [plaats in Europa] en [Amerikaanse staat]. Daarbij bestaat er voor de vrouw slechts een recht op uitbetaling als bedoeld in artikel 2 Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps) jegens de man (art. 1 lid 8 Wvps) en dus niet jegens het uitvoeringsorgaan. De vrouw is aldus voor informatie over het pensioen en de verwezenlijking van haar vereveningsafpraak afhankelijk van de man. Dit brengt voor hem de verplichting mee om aan de vrouw alle informatie te verstrekken die nodig is om de hoogte van haar vereveningsdeel vast te stellen. Het hof bepaalt dat de man op straffe van dwangsommen informatie moet aanleveren.

Geschil over financiële afwikking na echtscheiding. De rechtbank heeft voor wat betreft pensioen voor recht verklaard dat het door de man tijdens het huwelijk in het buitenland in verband met zijn dienstverband/aanstelling bij de universiteit van [plaats in Europa] en bij de universiteit van [Amerikaanse staat] opgebouwde ouderdomspensioenaanspraken zullen (moeten) worden verevend overeenkomstig de bepalingen in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. De rechtbank heeft bevolen om binnen drie weken na de datum van de bestreden beschikking alle noodzakelijke informatie aan de vrouw te verstrekken respectievelijk in het geding te brengen die nodig is om vast te stellen wat het vereveningsdeel van de vrouw is, waaronder doch niet uitsluitend een actueel pensioenoverzicht c.q. pensioenbrieven met de volledige pensioenopbouw van de man tijdens

het huwelijk in verband met zijn dienstverband/aanstelling bij de universiteit van [plaats in Europa] respectievelijk de universiteit van [Amerikaanse staat], en bepaald dat de man zich daarbij dient uit te laten over hetgeen in de bestreden beschikking is overwogen. De rechtbank heeft het verzoek van de vrouw een dwangsom te verbinden aan de verplichting van de man informatie te verschaffen over zijn buitenlandse pensioenen, afgewezen. Het hof overweegt dat vaststaat dat de man tijdens het huwelijk ingevolge een buitenlandse pensioenregeling pensioen heeft opgebouwd bij de universiteiten van [plaats in Europa] en [Amerikaanse staat]. Daarbij bestaat er voor de vrouw slechts een recht op uitbetaling als bedoeld in artikel 2 Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps) jegens de man (art. 1 lid 8 Wvps) en dus niet jegens het uitvoeringsorgaan. De vrouw is aldus voor informatie over het pensioen en de verwezenlijking van haar vereveningsafspraken afhankelijk van de man. Dit brengt voor hem de verplichting mee om aan de vrouw alle informatie te verstrekken die nodig is om de hoogte van haar vereveningsdeel vast te stellen (waaronder doch niet uitsluitend een actueel pensioenoverzicht c.q. pensioenbrieven met de volledige pensioenopbouw van de man tijdens het huwelijk in verband met zijn dienstverband/aanstelling bij de universiteit van [plaats in Europa] respectievelijk [Amerikaanse staat]) en dat hij zich tevens dient uit te laten over hetgeen hierover in r.o. 2.58. van de bestreden beschikking is overwogen. Het hof zal aldus bepalen en daaraan een termijn van zes maanden verbinden. Aangezien de man tot op heden geen althans onvoldoende gevolg heeft gegeven aan het bevel van de rechtbank, zal het hof aan de hiervoor vermelde verplichting van de man een dwangsom verbinden, zoals door de vrouw verzocht, en wel van € 500 voor elke dag of gedeelte van een dag dat de man hiermee in gebreke blijft met een maximum van € 10.000.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 11-02-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:400

Zaaknummer: 200.270.006_01

Rechters: M.J. van Laarhoven, G.J. Vossestein en A.J.F. Manders

Advocaten: P.P.J. de Bruijn en R.M.H.H. Tuinstra

Wetsartikelen: 1 lid 8 Wvps en 2 Wvps

RECHTSPRAAK

DNB mocht bij algemeen pensioenfonds met DC kring en herverzekering overlijdensrisico volledige ontheffing minimaal vereist eigen vermogen weigeren

Algemeen pensioenfonds verzoekt DNB om ontheffing van het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) ten behoeve van een (startende) DC-kring voor de MVEV-component overlijdensrisico. DNB heeft dat verzoek geweigerd. Het CBb oordeelt in navolging van de rechtbank dat DNB in redelijkheid heeft kunnen besluiten om de gevraagde volledige ontheffing niet te verlenen, maar de MVEV-component te maximeren op 1% van de technische voorzieningen. De herverzekering van het overlijdensrisico door het algemeen pensioenfonds noopt niet tot een verdergaande (volledige) ontheffing van de MVEV-component overlijdensrisico. Het CBb oordeelt dat het hoger beroep ongegrond is.

Algemeen pensioenfonds (APF) heeft een collectiviteitkring dat een premieovereenkomst uitvoert, een DC-kring. Het APF verzoekt DNB om deels ontheffing te verlenen van het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) waarover een pensioenfonds op grond van artikel 131 Pensioenwet jo. artikel 11 Besluit FTK moet beschikken. Het APF verzoekt haar met ingang van 1 januari 2008 toe te staan voor de startende DC-kring het risicokapitaal bij overlijden te verlagen van 50% naar 0% van de technische voorzieningen. Bij besluit van 17 april 2018 (het primaire besluit) heeft DNB het verzoek van appellante toegewezen in die zin dat het appellante voor de periode van 31 december 2017 tot 1 januari 2019 wordt toegestaan om de component overlijdensrisico ex artikel 11 lid 5 Besluit FTK bij de berekening van het MVEV voor de DC-kring te maximeren op een niveau van 1,0% van de technische voorzieningen. Dat wil zeggen dat, als de uitkomst van de berekening van deze component hoger uitkomt dan 1,0% van de technische voorzieningen, appellante deze component mag terugbrengen tot 1,0% van de technische voorzieningen. De component overlijdensrisico mag wel lager zijn dan 1,0%

van de technische voorzieningen, wanneer dit de uitkomst is van de berekening van deze component. Deze ontheffing geldt onder de voorwaarde dat de huidige (her)verzekering van het overlijdensrisico gehandhaafd blijft. DNB heeft het bezwaar hiertegen ongegrond verklaard. De rechtbank heeft het beroep daartegen ongegrond verklaard. Het College ziet zich geplaatst voor de beantwoording van de vraag of de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat DNB in redelijkheid heeft kunnen besluiten om de door appellante op grond van artikel 141 Pw gevraagde volledige ontheffing van de MVEV-component voor overlijdensrisico als bedoeld in artikel 11 lid 5 Besluit FTK niet te verlenen. Naar het oordeel van het College staat vast dat appellante, zoals DNB ook in het primaire besluit heeft uiteengezet, voldoet aan de voorwaarden voor een ontheffing op grond van artikel 141 lid 1 Pw. Het gegeven dat de wettelijke berekeningssystematiek van het MVEV ingevolge artikel 11 Besluit FTK bij de startende DC-kring van [naam 1] tot een relatief hoog MVEV leidt (ten opzichte van een gevorderde, stabiele situatie van de kring), maakt dat de DC-kring van [naam 1] zich in een specifieke situatie bevindt. Het onverkort toepassen van de wettelijke berekeningssystematiek resulteert in het aanhouden van een te hoge buffer (23,4% van de technische voorzieningen) door [naam 1] ten aanzien van de DC-kring gelet op de risico's in de DC-kring, hetgeen niet in het belang is van de aanspraak- en pensioengerechtigden. DNB heeft gelet hierop geconcludeerd dat [naam 1] redelijkerwijs niet kan voldoen aan het bepaalde in artikel 131 lid 1 Pw, in samenhang met artikel 11 Besluit FTK, en dat de doeleinden die deze artikelen beogen te beschermen anderszins worden bereikt. Het College is van oordeel dat DNB gelet op het voorgaande bevoegd was om op grond van artikel 141 lid 1 Pw aan appellante geheel of gedeeltelijk ontheffing van de MVEV-component voor het overlijdensrisico te verlenen. Het College volgt DNB niet in haar betoog dat de wet geen ruimte laat voor de door appellante voorgestane volledige ontheffing van de MVEV-component als bedoeld in artikel 11 lid 5 Besluit FTK, nu artikel 141 lid 1 Pw uitdrukkelijk bepaalt dat DNB een pensioenfonds ook geheel ontheffing kan verlenen. Het College volgt DNB evenmin in haar betoog dat uit de wettelijke systematiek volgt dat de omstandigheid dat appellante het overlijdensrisico heeft herverzekerd per definitie geen grond kan zijn voor het verlenen van een ontheffing van de MVEV-component voor het overlijdensrisico. Het College beantwoordt vervolgens de vraag of DNB in redelijkheid heeft kunnen besluiten om de door appellante op grond van artikel 141 Pw gevraagde volledige ontheffing van de MVEV-component voor overlijdensrisico als bedoeld in artikel 11 lid 5 Besluit FTK niet te verlenen, maar de MVEV-component te maximeren op 1% van de technische voorzieningen, evenals de rechtbank bevestigend. Naar het oordeel van het College heeft DNB in redelijkheid kunnen aannemen en van belang kunnen achten dat de herverzekering van appellante geen 'waterdichte aansluiting' ('een garantie dat elke vorm van overlijdensrisico altijd wordt gedragen door de derde') is. DNB heeft in het bestreden besluit overwogen dat de omstandigheid dat appellante het

overlijdensrisico tot aan de pensioendatum heeft herverzekerd en vanaf de pensioendatum het overlijdensrisico verschuift naar de pensioengerechtigde, onverlet laat dat er verschillen kunnen optreden tussen de opzet van de (her)verzekering en de daadwerkelijke uitkomst in het geval het verzekeringscontract onvoorzien de te verzekeren verplichtingen niet afdekt. DNB heeft onder andere gewezen op de gedetailleerde algemene voorwaarden bij het herverzekeringcontract waarin bijzondere situaties zijn opgenomen waarin de herverzekeraar onder bepaalde omstandigheden niet (automatisch) tot dekking is verplicht. DNB heeft voorts van belang geacht dat de herverzekeringsovereenkomst (onder bepaalde voorwaarden) tussentijds kan worden aangepast en dat de herverzekeringsovereenkomst kan worden opgezegd. Het College volgt appellante niet in haar betoog dat deze door DNB van belang geachte risico's zodanig verwaarloosbaar en theoretisch van aard zijn dat DNB deze niet bij haar beoordeling van het ontheffingsverzoek had mogen betrekken. Het College deelt niet de opvatting van appellante dat het er enkel om gaat of de herverzekering dekking biedt voor de 'reglementaire overlijdensrisico's' omdat voor de reguliere berekening van de buffer voor overlijdensrisico alleen de reglementaire pensioenverplichtingen in aanmerking worden genomen. De buffer dempt, zoals DNB heeft toegelicht, de directe effecten van iedere calamiteit – om welke reden dan ook – op het nakomen van pensioenverplichtingen jegens aanspraak- en pensioengerechtigden en biedt de mogelijkheid voor het spreiden van maatregelen in de tijd. Evenmin als de rechtbank ziet het College dan ook aanleiding voor de conclusie dat DNB de omstandigheid dat de herverzekeringsovereenkomst kan eindigen niet als risico mocht betrekken bij de beoordeling van de vraag of de herverzekering van appellante een adequate vervanging is voor de MVEV-component voor overlijdensrisico, of voor de conclusie dat de buffer geen enkel nuttig effect kan hebben. Het College volgt niet het betoog van appellante dat DNB en de rechtbank een te strenge toets aanleggen die bovendien afwijkt van door DNB gepubliceerd beleid. Niet is gebleken dat het door DNB toegepaste beoordelingskader afwijkt van door DNB gepubliceerd beleid. De brief van DNB van 27 januari 2011 adresseert de gevolgen van de op 1 februari 2011 in werking getreden herziening van het Besluit FTK, die betrekking heeft op herverzekerde pensioen- en beroepspensioenfondsen. Op grond van die herziening mochten fondsen die hun risico's bij een verzekeraar hebben verzekerd het kredietrisico op die verzekeraar buiten beschouwing laten bij de berekening van het vereist eigen vermogen (VEV, art. 12 Besluit FTK) en de waardering van de vordering op de verzekeraar op marktwaarde (art. 13 Besluit FTK). Daargelaten of, zoals appellante betoogt en door DNB wordt betwist, de herverzekering van appellante voldoet aan de in de brief van 27 januari 2011 genoemde criteria voor een volledige overdracht van risico's bij verzekeringscontracten, geldt dat dit beleid niet ziet op de voorwaarden waaronder DNB een ontheffing op grond van artikel 141 Pw verleent. DNB heeft verklaard dat zij geen uitgeschreven beleid heeft maar wel een vaste bestuurspraktijk heeft ontwikkeld voor het

verlenen van ontheffingen van de component overlijdensrisico bij startende fondsen/kringen. Deze praktijk houdt in dat alle ingediende ontheffingsverzoeken zijn toegewezen, omdat in alle gevallen sprake was van startende fondsen/kringen met een sterk verhoogde MVEV-eis én er steeds sprake was van een herverzekering en dat enkel ontheffingen zijn verleend waarbij de component overlijdensrisico is gemaximeerd tot ten hoogste 1% van de technische voorzieningen. Het College ziet evenmin dat DNB een ‘te strenge maatstaf’ heeft aangelegd. Uit de wetsgeschiedenis bij de Verzamelwet pensioenen 2012 volgt niet dat fondsen die hun risico’s volledig hebben verzekerd, ook voor zover zij een pensioenregeling met risicokapitaal bij overlijden uitvoeren, kunnen volstaan met een MVEV zoals dat volgt uit artikel 11 lid 3 en 4 Besluit FTK. Naar het oordeel van het College heeft DNB het verplicht aanhouden van een (beperkte) MVEV-component voor overlijdensrisico uit een oogpunt van prudentie noodzakelijk kunnen achten en kunnen aannemen dat ondanks herverzekering van appellante risico’s blijven bestaan en dat een buffer ook in die situatie van waarde is. Het College ziet geen grond voor het oordeel dat het verlenen van de verzochte ontheffing onder de ontbindende voorwaarde dat de huidige (her)verzekering van het overlijdensrisico wordt gehandhaafd de door DNB gesignaleerde risico’s afdoende ondervangt. Het College acht daarbij, evenals de rechtbank, van belang dat in het geval dat deze ontbindende voorwaarde zich voordoet, er geen buffer is gevormd om een tekort op te vangen. Het betoog van appellante dat zij wel over een buffer ‘beheerslasten’ op grond van artikel 11 lid 3 en 4 Besluit FTK beschikt, maakt het voorgaande niet anders, omdat (de vorming van) die buffer, zoals DNB terecht heeft betoogd, los staat van de vraag of het fonds een pensioenregeling met risicokapitaal bij overlijden uitvoert. Het College is met de rechtbank van oordeel dat DNB in redelijkheid heeft kunnen besluiten aan de verleende ontheffing een termijn van één jaar te verbinden. DNB heeft de ontheffing verleend omdat sprake is van een startende DC-kring waarvoor de uitkomst van de berekening van het MVEV van jaar tot jaar zal verschillen en omdat appellante het overlijdensrisico heeft herverzekerd.

Instantie: College van Beroep voor het bedrijfsleven

Datum uitspraak: 23-02-2021

ECLI: ECLI:NL:CBB:2021:169

Zaaknummer: 19/1513

Rechters: J.L.W. Aerts, A. Venekamp en P. Glazener

Advocaten: A. ter Horst en S.H. Kuiper

Wetsartikelen: 131 Pensioenwet en 11 Besluit FTK

RECHTSPRAAK

Werkgever aansprakelijk voor onjuiste indexatie aan pensioengerechtigden

De pensioengerechtigden zijn (ex-)werknemers van T-Systems. Aan hen is een pensioentoezegging gedaan overeenkomstig het pensioenreglement. De pensioengerechtigden vinden dat hun pensioenuitkeringen ten onrechte vanaf 2001 te laag en vanaf 2007 in het geheel niet meer zijn geïndexeerd. Het hof verklaart voor recht dat T-Systems is tekortgeschoten in de correcte nakoming van het bepaalde in artikel 17 van het pensioenreglement doordat zij in de periode 2001 tot 2006 de pensioenaanspraken van de pensioengerechtigden niet op de juiste wijze heeft geïndexeerd omdat de indexering door een fout van NN ten onrechte ook is toegekend aan de actieve deelnemers. Het hof veroordeelt T-Systems tot vergoeding van de schade die de pensioengerechtigden door deze tekortkoming lijden, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet.

T-Systems had de pensioenregeling van de pensioengerechtigden ondergebracht bij Nationale Nederlanden (NN). Per 1 januari 2001 is de verzekeringsovereenkomst met NN beëindigd en heeft T-Systems de pensioenregeling ondergebracht bij een andere verzekeringsmaatschappij. De pensioengerechtigden en T-Systems zijn het niet eens over de uitleg van de indexeringsparagraaf in het pensioenreglement. Zij zijn het er in hoger beroep over eens dat de regeling een voorwaardelijk karakter heeft: de pensioengerechtigden hebben alleen recht op indexering van hun pensioenuitkering als er overrente is, waaruit de indexering gefinancierd wordt. Nu het recht op overrente van T-Systems vanaf 2007 is vervallen, betekent dat dat in hoger beroep vaststaat dat de pensioengerechtigden vanaf 2007 geen recht meer hebben op indexering van hun pensioenuitkeringen. Voor zover de vorderingen zien op de periode na 2007 zijn deze dus niet toewijsbaar. De verdere beoordeling ziet dan ook op de vorderingen over de indexeringen over de periode 2001 tot en met 2006.

Het hof oordeelt dat de vorderingen niet zijn verjaard maar tijdig zijn gestuit. T-Systems heeft een brief van NN van 8 september 2016 overgelegd waaruit blijkt dat de indexering van de pensioenuitkeringen over de jaren 2003 tot 2007 niet juist is toegepast: die indexeringen zijn toegekend aan gewezen deelnemers/gepensioneerden én actieve deelnemers, terwijl de actieve deelnemers daar geen recht op hadden. Omdat de beschikbare overrente dus mede is aangewend voor indexering van de uitkeringen van de actieve deelnemers, is volgens NN aannemelijk dat de groep gewezen deelnemers/gepensioneerden over de jaren 2003, 2004 en 2005 een lagere indexatie hebben gekregen. De pensioengerechtigden voeren aan dat zij door deze fout van NN schade hebben geleden en dat T-Systems daarvoor aansprakelijk is. T-Systems betwist dat de pensioengerechtigden schade hebben geleden en stelt dat zij daar hoe dan ook niet aansprakelijk voor is, omdat het een uitvoeringskwestie is waarvoor de pensioengerechtigden bij NN en niet bij haar moeten aankloppen.

T-Systems is ten opzichte van de pensioengerechtigden gehouden om het pensioenreglement na te komen overeenkomstig de daarin neergelegde bepalingen. Als de pensioengerechtigden dus minder indexering hebben ontvangen dan waarop zij op grond van artikel 17 van het pensioenreglement recht hebben en zij daardoor schade lijden, is sprake van een aan T-Systems toerekenbare tekortkoming. Dat die schade is veroorzaakt door een fout van NN doet daaraan niet af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 23-02-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:1692

Zaaknummer: 200.255.961

Rechters: A.E.F. Hillen, M.H.H.A. Moes en T. Zuiderman

Advocaten: G.J. Knotter en G.R. Derksen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eenzijdige invoering werknemerspremie door werkgever is niet toegestaan

Met een groep werknemers is overeengekomen dat geen werknemerspremie verschuldigd is voor hun pensioen. Werkgever wijzigt eenzijdig de arbeidsovereenkomst door invoering van een werknemersbijdrage. De arbeidsovereenkomst bevat geen eenzijdig wijzigingsbeding. Statuten en reglementen van het pensioenfonds bevatten volgens het hof geen eenzijdige wijzigingsbevoegdheid. Werknemers weigeren in te stemmen met invoering van de werknemersbijdrage. Dat is ondanks instemming van de OR met de wijziging niet onaanvaardbaar na toetsing aan de criteria van Stoof/Mammoet. Het hof concludeert dat de inkomensachteruitgang voor geïntimeerden zodanig is dat hun weigering de Pensioenregeling 2015 op dat onderdeel te aanvaarden niet onaanvaardbaar is.

International Flavors & Fragrances B.V. (hierna: IFF) is producent van geur- en smaakstoffen. Werknemers zijn op een datum voor 1 januari 2003 in dienst getreden bij IFF. Zij vallen niet onder de cao van IFF. Met ieder van hen is bij de aanvang van het dienstverband (soms al meer dan veertig jaar geleden) overeengekomen dat geen pensioenpremie is verschuldigd. De pensioenregeling is voor alle werknemers van IFF ondergebracht bij het pensioenfonds. Met ingang van 1 januari 2003 is in het pensioenreglement een bijdrage van de werknemers in de pensioenpremie opgenomen van 10% van het pensioengevend salaris voor werknemers die op of na 1 januari 2003 in dienst van IFF zijn getreden. Werknemers die in dienst van IFF waren vóór 1 januari 2003, onder wie werknemers, zijn uitgezonderd. Met ingang van 1 januari 2014 en 1 januari 2015 is, als gevolg van 'de Wet Witteveen', gewijzigde fiscale wetgeving in werking getreden en werd de opbouw van pensioen (nader) fiscaal beperkt. IFF heeft na instemming van de ondernemingsraad en in overleg met de vakbonden een nieuwe pensioenregeling vastgesteld: de Pensioenregeling 2015. De gevolgen van een pensioenpremie voor werknemers zijn uitgewerkt in een tabel. Daarin is het bedrag vermeld dat zij netto per maand dienen te

betalen. Werknemers beriepen zich op de afspraak met IFF dat zij geen premie zijn verschuldigd. De kantonrechter heeft werknemers gelijk gegeven omdat er een onvoldoende zwaarwichtig belang was voor de eenzijdige wijziging. IFF is van oordeel dat zij een voldoende zwaarwichtig belang heeft. Werknemers stellen in appèl onder meer dat de kantonrechter ten onrechte heeft getoetst aan het criterium van het zwaarwichtig belang. Het hof oordeelt dat in artikel 19 pensioenreglement niet gelezen kan worden een bevoegdheid van IFF tot eenzijdige wijziging van de pensioenovereenkomst als bedoeld in artikel 19 Pensioenwet en artikel 7:613 BW. De Wet Witteveen noopte IFF tot aanpassing van de pensioenovereenkomst, omdat niet aanpassen daarvan ernstige nadelige fiscale gevolgen zou hebben voor de werknemers van IFF. Werknemers hebben dat ook niet bestreden. Van gewijzigde omstandigheden die aanleiding gaven tot wijziging van de pensioenovereenkomst was sprake. Voldoende onderbouwd is ook dat aanpassing van de pensioenregeling noodzakelijk was in verband met dalende marktrente, dat daardoor een stijging van pensioenlasten te verwachten was, dat een nabestaandenpensioen op opbouwbasis als meer marktconform werd beschouwd en dat een werknemersbijdrage aan de pensioenpremie van 6,7% in de markt gebruikelijk was. De crux van deze zaak zit echter in het aspect van de invoer van een premieplicht voor werknemers. De gevolgen van de voorgestelde premielast zijn vastgelegd in een tabel. Indien de bedragen worden gekapitaliseerd tot een totaalbedrag over de gehele periode van 1 juli 2015 tot de ingangsdatum van het pensioen is sprake van een fors bedrag. Indien werknemers de genoemde bedragen zouden moeten gaan betalen, worden zij dus geconfronteerd met een niet verwaarloosbaar geringe inkomensachteruitgang.

De vraag is vervolgens of hun bijdrage zo noodzakelijk is om de nieuwe pensioenregeling financierbaar te maken dat weigering ermee in te stemmen desondanks onaanvaardbaar is. Dat de totale premielast niet meer is op te brengen als werknemers hun premievrijstelling behouden, is door IFF echter niet gesteld. Ook anderszins is gesteld noch gebleken dat de financiële omstandigheden van IFF zodanig zijn dat de pensioenregeling zonder eigen bijdrage van werknemers niet langer financierbaar is. De pensioenregeling 2015 brengt op het punt van het nabestaandenpensioen een verbetering mee. Dat is erkend door werknemers. Daar staat tegenover dat die regeling, in het bijzonder doordat deze moest worden aangepast aan de Wet Witteveen, ook nadelen meebrengt. Van dat laatste kan IFF (uiteeraard) geen verwijt worden gemaakt. Zij heeft die gewijzigde wetgeving in het belang van haar werknemers terecht doen vertalen naar een aangepaste pensioenregeling. Maar dat doet aan het feit van de versobering niet af. Tot slot geldt dat de ondernemingsraad zich achter de Pensioenregeling 2015 heeft gesteld. De ondernemingsraad heeft echter zelf ook onderkend dat voor wijziging van de pensioenregeling de individuele instemming van werknemers nodig is. Geen oordeel is gegeven over de vraag (die nu door de rechter moet worden beantwoord) of weigering van die instemming in de visie van de ondernemingsraad onaanvaardbaar is. De nu

geschetste aspecten van de zaak leiden tot de conclusie dat de inkomensachteruitgang voor werknemers zodanig is dat hun weigering de Pensioenregeling 2015 op dat onderdeel te aanvaarden niet onaanvaardbaar is.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 16-02-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:1510

Zaaknummer: 200.238.507/01

Rechters: W.P.M. ter Berg, J.H. Kuiper en T.J. Zuiderman

Advocaten: I.H. Vermeeren-Keijzers en J.E. Hoetink

Wetsartikelen: 7:611 BW, 7:613 BW en 19 Pw

RECHTSPRAAK

Geen verrekening lijfrente of verevening pensioen na scheiding met huwelijkse voorwaarden

Echtscheiding, geschil over financiële afwikkeling. In de huwelijkse voorwaarden staat dat pensioenaanspraken niet worden verrekend en dat geen verrekening plaatsvindt van de waarde van pensioenaanspraken of ingegaan pensioen. De rechtbank oordeelt dat de lijfrente geldt als pensioenvoorziening zoals bedoeld in de huwelijkse voorwaarden. De lijfrente hoeft niet te worden verrekend. Het opgebouwd pensioen hoeft niet te worden verevend. De Wvps is niet van toepassing.

Geschil over financiële afwikkeling na echtscheiding. In de tussen partijen gesloten huwelijkse voorwaarden is het volgende afgesproken met betrekking tot het pensioen: *Artikel 12 Aanspraken op pensioen en hetgeen daarvoor is opgeofferd worden niet verrekend overeenkomstig artikel 8, echter met uitzondering van periodieke uitkeringen die vervallen ingevolge een recht op ingegaan pensioen. Pensioenrechten Artikel 13 Er vindt geen verrekening plaats van de waarde van aanspraken op al of niet ingegaan pensioen.* Naar het oordeel van de rechtbank heeft, in aanmerking nemende hetgeen de heer [naam 3] onder ede heeft verklaard, de lijfrentepolis te gelden als een pensioenvoorziening als bedoeld in artikel 12 en 13 van de huwelijkse voorwaarden. Daarbij heeft de rechtbank tevens acht geslagen op de einddata van de respectievelijke polissen op 65- dan wel 70-jarige leeftijd, zijnde leeftijden waarop het niet ongebruikelijk is om met pensioen te gaan. Met de lijfrente polis werd aldus een (aanvulling op) inkomen na deze leeftijd beoogd. Naar het oordeel van de rechtbank ondersteunt dit de verklaring van de heer [naam 3]. Dat, zoals de vrouw stelt, de polis uitsluitend zou zijn afgesloten om de fiscale aftrekbaarheid van de te betalen premie, volgt de rechtbank niet. Uit de verklaring van de heer [naam 3] blijkt dat de man het treffen van een pensioenvoorziening voor ogen had toen hij de polis afsloot. Dat een en ander op een fiscaal gunstige wijze is gerealiseerd, maakt niet dat om die reden niet meer gesproken zou kunnen worden van een pensioenvoorziening. Het vorenstaande leidt ertoe dat, op de voet van het bepaalde in artikel

12 en 13 van de huwelijkse voorwaarden, de waarde van de lijfrentepolis niet voor verrekening in aanmerking komt.

Partijen zijn gehuwd op 3 november 1986. De Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps) is op 1 mei 1995 in werking getreden in aansluiting op de rechtspraak die tot die datum was gevormd. Daarvoor gold het *Boon/Van Loon*-arrest (HR 27 november 1981). Voor echtelieden die buiten gemeenschap van goederen waren gehuwd, gold het *Boon/Van Loon*-arrest echter niet. Artikel 2 lid 1 Wvps luidt dat in geval van scheiding en voor zover de ene echtgenoot na de huwelijksluiting en voor de scheiding pensioenaanspraken heeft opgebouwd, de andere echtgenoot overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet recht heeft op pensioenverevening, tenzij de echtgenoten de toepasselijkheid van deze wet hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding. De rechtbank overweegt dat uit bovenstaande blijkt dat het *Boon/Van Loon*-arrest niet van toepassing is geweest op het huwelijk van partijen, nu partijen gehuwd zijn op huwelijkse voorwaarden. De op 1 mei 1995 ingegane Wvps is van aanvullend recht, zo blijkt uit artikel 2 van deze wet. Nu partijen in hun huwelijkse voorwaarden duidelijke afspraken hebben gemaakt over de pensioenrechten, is de Wvps niet op partijen van toepassing. Derhalve dient te worden teruggegrepen op de afspraak welke partijen onderling hebben gemaakt in hun huwelijkse voorwaarden. De vrouw stelt aldus dat de huwelijkse voorwaarden niet uitsluiten dat het door de man bij het Pensioenfonds Tandartsen en Tandspecialisten opgebouwde pensioen tussen partijen dient te worden verevend. Deze redenatie volgt de rechtbank niet. Partijen hebben immers afgesproken dat er geen verrekening plaatsvindt van de waarde van de pensioenaanspraken. Dit leidt tot de conclusie dat het door partijen opgebouwde pensioen niet behoeft te worden verevend.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 18-12-2018

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2018:5671

Zaaknummer: C/18/134300 / FA RK 12-1210

Rechters: W.P. Claus, D.J. Klijn en S. Timmermans

Advocaten: T.J. Kreeftenberg en M.C. Braak

Wetsartikelen: 2 Wvps

RECHTSPRAAK

Verrekening pensioen conform Boon/Van Loon na echtscheiding; nadere aktes om rechtsverwerking en verrekening te kunnen vaststellen

Geschil over verrekening pensioenrechten na scheiding. Vrouw schrijft man brief in 2019 en vordert verdeling van pensioen. De rechtbank stelt vast dat de echtscheiding in 1983 heeft plaatsgehad waardoor het regime Boon/Van Loon van toepassing is. In beginsel is er recht op verrekening. Man doet beroep op rechtsverwerking met betrekking tot achterstand van pensioenuitkeringen en wenst verrekening van het pensioen van de vrouw. De rechtbank verwijst de zaak naar de rol voor aktes om daarover met stukken te worden geïnformeerd.

Partijen zijn op 4 juni 1974 in algehele gemeenschap van goederen gehuwd. Dit huwelijk is bij beschikking van 24 augustus 1983 door echtscheiding ontbonden. De beschikking is op 13 september 1983 ingeschreven. Bij e-mail van 6 december 2019 heeft eiseres gedaagde bericht dat ze nog recht heeft op een deel van het ABP-pensioen uit de jaren waarin ze gehuwd waren. Volgens een brief van het ABP van 4 maart 2020 heeft eiseres vanaf het moment dat gedaagde met pensioen is gegaan, vermoedelijk sinds 31 juli 2011, recht op een bedrag van € 2.922,40 bruto per jaar. Tot en met juni 2020 heeft zij dan ook een bedrag van € 26.058,07 van gedaagde te vorderen. Met ingang van 1 juli 2020 heeft eiseres een bedrag van € 243,53 per maand te vorderen. Gedaagde wil de maandelijkse betalingen verrichten, maar niet de achterstand. De rechtbank stelt vast dat de echtscheiding heeft plaatsgevonden vóór de inwerkingtreding van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. Het door de Hoge Raad gewezen arrest van 21 november 1981 (ECLI:NL:HR:1981:AG4271, *Boon/Van Loon*) is van toepassing. Hierin is bepaald dat opgebouwde pensioenrechten in de huwelijksgemeenschap vallen en dat deze pensioenrechten bij verdeling van die gemeenschap verrekend moeten worden. Eiseres kan aanspraak maken op een gedeelte van de door gedaagde opgebouwde pensioenrechten. Gedaagde heeft dat erkend, maar beroept zich ten aanzien van de gestelde achterstand op rechtsverwerking, althans de beperkende werking van de redelijkheid en

billijkheid. Eiseres zou het gerechtvaardigd vertrouwen hebben gewekt dat zij enige aanspraak op het pensioen van gedaagde niet meer geldend zou maken. Volgens hem is bij de echtscheiding overeengekomen dat eiseres geen financiële aanspraken jegens hem zou geldend maken, terwijl zij zelf ook geen alimentatie hoefde te betalen voor de kinderen. Voorts heeft hij aangevoerd dat partijen bij de echtscheiding allebei werkten en eigen pensioenopbouw hadden. Ten slotte heeft hij aangevoerd dat eiseres al die tijd heeft stilgezeten, ook nadat zij in 2009 en 2013 door brieven van het ABP op de hoogte is gesteld van haar pensioenaanspraken. Om rechtsverwerking te kunnen aannemen is nodig dat de rechthebbende zich heeft gedragen op een wijze die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onverenigbaar is met het vervolgens geldend maken van zijn recht of bevoegdheid. Enkel tijdsverloop is daarvoor onvoldoende. Er moet sprake zijn van bijzondere omstandigheden op grond waarvan bij gedaagde gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat de rechthebbende zijn aanspraak niet meer geldend zal maken, of waardoor de positie van de wederpartij onredelijk verzwaard of benadeeld zou worden indien het recht of de bevoegdheid alsnog geldend wordt gemaakt. Tussen partijen staat vast dat ten tijde van de echtscheiding niet is gesproken over verrekening van de pensioenrechten. De stelling van gedaagde dat hij uit het e-mailbericht van 6 december 2019 mocht afleiden dat eiseres pas vanaf dat moment aanspraak wilde maken op verrekening van de pensioenrechten, wordt niet gevolgd. Gedaagde heeft vervolgens gesteld dat hij van het ABP heeft vernomen dat eiseres in 2009 en 2013 door het ABP per brief op de hoogte is gesteld van de pensioenaanspraken. Voor zover eiseres op die momenten inderdaad op de hoogte is gesteld van haar rechten en vervolgens tot 6 december 2019 (en dus tien c.q. zes jaar) geen actie heeft ondernomen, kan bij gedaagde het gerechtvaardigd vertrouwen zijn gewekt dat eiseres geen aanspraak meer zou maken op die pensioenrechten, althans indien en voor zover gedaagde toen op de hoogte was van de mogelijkheid van de pensioenaanspraken.

Eiseres heeft niet betwist dat zij in 2009 en 2013 brieven van het ABP heeft ontvangen, maar zij heeft aangevoerd dat die niet zagen op ouderdomspensioen, maar op nabestaandenpensioen.

Nu gedaagde niet over deze brieven beschikt en eiseres heeft verzuimd ze in deze procedure over te leggen, wordt eiseres verzocht deze brieven alsnog bij akte over te leggen. De zaak zal daartoe worden verwezen naar de rol van 10 februari 2021, waarna gedaagde bij antwoordakte mag reageren op de rol van 10 maart 2021, waarbij hij zich tevens dient uit te laten over zijn wetenschap omtrent de eventuele pensioenaanspraken. Gedaagde heeft zich in dit verband voorts op het standpunt gesteld dat sprake zou zijn van onredelijke benadeling/bezwarend indien eiseres alsnog aanspraak maakt op betaling van het achterstallige deel van de pensioenrechten vanaf 2011. Gedaagde heeft daartoe aangevoerd dat hij de uitkeringen vanaf

2011 volledig heeft opgebruikt en dat hij niet over gelden beschikt om eiseres met terugwerkende kracht te betalen en dat hij in financieel zwaar weer zou komen te verkeren als hij de achterstand aan eiseres moet voldoen. Eiseres heeft bij gebrek aan wetenschap betwist dat gedaagde de uitkeringen volledig heeft opgebruikt. Als komt vast te staan dat eiseres in 2009 en/of 2013 op de hoogte is gesteld van haar aanspraken, maar desondanks tot eind 2019 heeft stilgezeten, heeft zij gedaagde daarmee de mogelijkheid ontnomen om bij zijn uitgaven rekening te houden met de aanspraak van eiseres. Daarmee zou sprake zijn van onredelijke benadeling c.q. bezwaring als gedaagde nu het volledige bedrag aan achterstand vanaf 2011 zou moeten betalen. Het is aan gedaagde om aannemelijk te maken dat hij geen rekening heeft gehouden met de eventuele pensioenaanspraken van eiseres en thans over onvoldoende middelen beschikt. Hij kan zich in de hiervoor bedoelde akte tevens daarover uitlaten. Gedaagde is ten minste vanaf het moment dat eiseres aanspraak heeft gemaakt op de pensioenrechten – dus op 6 december 2019 – gelden aan eiseres verschuldigd. Voor wat betreft het beroep van gedaagde op verrekening met hetgeen hem toekomt uit de pensioenuitkering van eiseres, geldt dat uit de brief van 25 juni 2020 blijkt dat sprake is van een partnerpensioen van € 62,21 bruto per jaar. Ter zitting is niet weersproken dat zij dit aan gedaagde verschuldigd is. Met dit bedrag dient dan ook ten minste rekening te worden gehouden. Daarbij komt dat gedaagde zich op het standpunt heeft gesteld dat geen rekening is gehouden met indexering en dat een nieuwe berekening moet worden opgevraagd/overgelegd. Ter zitting is namens eiseres aangevoerd dat die berekening was opgevraagd, maar nog niet was ontvangen. Nu gedaagde zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de pensioenuitkering van eiseres dient te worden verrekend met hetgeen zij van gedaagde ontvangt, wordt uit praktisch oogpunt eiseres alsnog in de gelegenheid stukken over te leggen met betrekking tot haar pensioenrechten. Dit kan zij eveneens doen bij akte op de rol van 10 februari 2021. Ook daarop mag gedaagde bij antwoordakte op 10 maart 2021 reageren.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 20-01-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:1165

Zaaknummer: 600449 HA ZA 20-682

Rechters: R.R. Roukema

Advocaten: J.P.M. Castelein en P.A. van Lange

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Werkgever is vaststellingsovereenkomst nagekomen, geen schending waarschuwingsplicht vroegpensioen

Werknemer en werkgever hebben een vaststellingsovereenkomst gesloten waarbij arbeidsovereenkomst eindigt met ingang van 1 oktober 2015. Daarbij is afgesproken dat de pensioenpremies zouden worden voortgezet alsof de werknemer in dienst zou blijven tot 1 juni 2020. Werknemer gaat met ingang van 1 juli 2016 met vroegpensioen. Werkgever betaalt daarna niet langer pensioenpremies. De kantonrechter oordeelt aan de hand van de Haviltex-norm dat de werkgever de vaststellingsovereenkomst is nagekomen. Er is geen ongerechtvaardigde verrijking. Werkgever heeft geen waarschuwingsplicht geschonden voor het besluit van de werknemer om met vroegpensioen te gaan.

Arbeidsovereenkomst van werknemer van Tata Staal (hierna: Tata) wordt op initiatief van Tata beëindigd. In de vaststellingsovereenkomst van 23 maart 2015 staat dat het dienstverband met ingang van 1 oktober 2015 is beëindigd. Afgesproken is dat werknemer dezelfde pensioenaanspraken verkrijgt die hij zou hebben verkregen indien hij tot aan 1 juni 2020 in dienst van Tata zou zijn gebleven. Werknemer is met ingang van 1 juli 2016 met vroegpensioen gegaan. Tata heeft een bedrag van € 23.536,58 aan werknemer overgemaakt. Dat is het resterende deel van de werknemerspremie na aftrek van de betaalde maandelijkse pensioenbijdragen. Werknemer verzoekt nakoming van de beëindigingsovereenkomst, alsmede betaling van een schadevergoeding veroorzaakt door het niet tijdig afdragen van het werkgeversdeel van de pensioenafdracht. De vraag die in deze zaak voorligt, is of Tata gehouden is om de volledige pensioenafdrachtplicht na te komen. De kantonrechter stelt voorop dat deze vraag door middel van uitleg van de overeenkomst (Haviltex) dient te worden beantwoord. Werknemer stelt dat hij op grond van de beëindigingsovereenkomst ervan uit mocht gaan dat de totale pensioenpremie in één keer gestort zou zijn bij het pensioenfonds. De bepaling vermeldt dat Tata haar deel rechtstreeks aan het pensioenfonds zou betalen en

het werknemersdeel was immers ook direct door verrekening voldaan. Het woord 'rechtstreeks' dient in samenhang te worden gelezen met de strekking van de bepaling, die ziet op de voortzetting van het deelnemerschap conform het geldende Pensioenreglement tot 1 juni 2020. Het ligt in het licht daarvan meer voor de hand dat met 'rechtstreeks' bedoeld wordt dat deze pensioenstorting direct, zonder tussenkomst, aan het pensioenfonds zou worden voldaan. De kantonrechter weegt mee dat de bewoordingen van dit artikel op zich helder zijn en dat partijen door een deskundige werden bijgestaan. Noch uit de taalkundige uitleg noch uit de strekking van het artikel volgt dat partijen de intentie hadden om een voorfinanciering overeen te komen. Daarnaast volgt zowel uit de tekst van het Pensioenreglement als uit de Uitvoeringsovereenkomst dat de premiebijdrage maandelijks aan het pensioenfonds verschuldigd is. De conclusie is dat werknemer er niet van uit kon gaan dat Tata gehouden was om de pensioenafstorting in één keer te laten plaatsvinden. De kantonrechter oordeelt dat Tata gehouden was om maandelijks de verschuldigde pensioenpremie tot 1 juni 2020 te storten. De kantonrechter oordeelt dat het beroep van eiser op ongerechtvaardigde verrijking in de onderhavige situatie niet slaagt, nu hiervan in de zin van artikel 6:212 BW alleen sprake is indien er voor de verrijking geen redelijke grond aanwezig is. Daarvan is in deze geen sprake, aangezien het voordeel van Tata Steel berust op de rechtshandeling van eiser om met vervroegd pensioen te gaan. Door de beslissing van werknemer om met vroegpensioen te gaan, kon Tata vanaf 1 juli 2016 geen premies meer voor werknemer aan het pensioenfonds afdragen. De beëindigingsovereenkomst biedt gelet op het voorgaande geen grond voor de gevorderde pensioenafdrachtplicht door Tata van het resterende bedrag ineens, dan wel (vervangende) schadevergoeding. De kantonrechter oordeelt dat werkgever de waarschuwingsplicht niet heeft geschonden. Gesteld noch gebleken is dat werknemer voorafgaand aan het sluiten van de beëindigingsovereenkomst een eventueel voornemen tot vroegpensioen kenbaar heeft gemaakt. Uit de stelling van werknemer blijkt dat de HR-medewerker hem in algemene zin op de gevolgen heeft gewezen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland
Datum uitspraak: 30-12-2020
ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:11631
Zaaknummer: 8508923 CV EXPL 20-4108
Rechters: R.I.V. Scherpenhuijsen Rom
Advocaten: H.S. Eisenberger en E.F. Seunke
Wetsartikelen: 7:900 BW

RECHTSPRAAK

Opzegging uitvoeringsovereenkomst ondernemingspensioenfonds door werkgever zonder aanbieden (schade)vergoeding onrechtmatig

Kernvraag van dit geschil is of de opzegging door FrieslandCampina c.s. van de uitvoeringsovereenkomst (UVO 2010) met het ondernemingspensioenfonds SPC per 1 januari 2015 zonder toekenning van enige aanvullende vergoeding gelet op alle omstandigheden van het geval onrechtmatig is. Het hof oordeelt dat op basis van de door SPC aangevoerde omstandigheden dient te worden geoordeeld dat de redelijkheid en billijkheid met zich brengen dat FrieslandCampina c.s. de UVO 2010 niet rechtmatig heeft kunnen opzeggen, zonder SPC de betaling van een (schade)vergoeding aan te bieden. FrieslandCampina c.s. is als goed werkgever gehouden zich bij de opzegging van de UVO te bekommeren om de waardevastheid van het pensioen van de inactieven. Het hof veroordeelt FrieslandCampina c.s. tot vergoeding aan SPC van de schade die het gevolg is van het opzeggen van de uitvoeringsovereenkomst met ingang van 1 januari 2015 zonder daarbij een redelijke vergoeding aan te bieden, nader op te maken bij staat.

Kernvraag van dit geschil is of de opzegging door FrieslandCampina c.s. van de uitvoeringsovereenkomst (UVO 2010) per 1 januari 2015 zonder toekenning van enige aanvullende vergoeding gelet op alle omstandigheden van het geval onrechtmatig is. Partijen hebben over en weer vele argumenten uitgewisseld, inclusief rapportages. Tevens is een bindend advies uitgebracht. Uit het feit dat de bindend adviseurs hebben geoordeeld dat het bepaalde in artikel 10 UVO 2010 slechts aanspraak geeft op een vergoeding van de nog te maken kosten voor de nakoming van, kort gezegd, reeds opgebouwde rechten, kan niet worden afgeleid dat SPC geen aanspraak kan maken op andere vergoedingen. Naar het

oordeel van het hof dient op basis van de door SPC aangevoerde omstandigheden te worden geoordeeld dat de redelijkheid en billijkheid met zich brengen dat FrieslandCampina c.s. de UVO 2010 niet rechtmatig heeft kunnen opzeggen, zonder SPC de betaling van een (schade)vergoeding aan te bieden. Daartoe overweegt het hof als volgt.

Hoewel aan FrieslandCampina c.s. kan worden toegegeven dat de Pensioen Cao 2006 voor inactieven geen onvoorwaardelijk recht op indexering kende, stelt het hof vast dat daarin wel een indexeringsambitie was opgenomen. Verder was in de Pensioen CAO 2006 bepaald dat voor deze voorwaardelijke indexatietoezegging geen bestemmingsreserve zou worden gevormd, maar dat deze uit de premie zou worden gefinancierd, behoudens andere door de CAO partijen gemaakte afspraken. Kennelijk zijn partijen van mening dat artikel 8 lid 2 UVO 2007 en het gelijkkluidende artikel 8 lid 2 UVO 2010 gelden als (met ingangsdatum 1 januari 2009) een afwijking van de afspraak vermeld in de Pensioen Cao 2006. Een afwijkende afspraak over de financiering in de UVO kan echter geen afbreuk doen aan de tussen werkgever en werknemer geldende indexeringsambitie. Dit betekent dat FrieslandCampina c.s. – ondanks de bepaling in artikel 8 lid 2 UVO 2010 – als goed werkgever gehouden is zich bij de opzegging van de UVO te bekommeren om de waardevastheid van het pensioen van de inactieven. Het mag zo zijn dat de arbeidsovereenkomst tussen FrieslandCampina c.s. en de inactieven is beëindigd, dat geldt niet voor de pensioenovereenkomst (vgl. HR 6 september 2013, ECLI:HR:2013:CA0566).

Daarbij komt dat FrieslandCampina c.s. als goed werkgever niet kan volstaan met de constatering dat de verschillen in indexering en indexeringsperspectief tussen haar voormalig werknemers die pensioen hebben opgebouwd bij Avéro Achmea en die pensioen hebben opgebouwd bij SPC is terug te brengen op de verschillende overeenkomsten die zij heeft gesloten met verzekeraar Avéro Achmea en ondernemingspensioenfonds SPC, waarbij de overeenkomst met Avéro Achmea voor haar bijzonder gunstig is uitpakkt. Hoewel die vaststelling op zichzelf juist is, is het de keuze geweest van FrieslandCampina c.s. om de situatie met de twee pensioenuitvoerders in de jaren 2009-2015 te handhaven. Het standpunt van FrieslandCampina c.s. dat de schade niet aan haar kan worden toegerekend, wordt verworpen. Vaststaat dat FrieslandCampina c.s. in verband met de verlenging van de UVO 2012/2013 met Avéro Achmea heeft ingestemd met betaling van een bedrag van (viermaal € 16.000.000 zijnde) € 64.000.000 aan Achmea Avéro als de nieuwe UVO 2014 zou worden beëindigd. (Weliswaar heeft FrieslandCampina c.s. ter zitting bij het hof ontkend dat deze betaling is gedaan in het kader van de toeslagverlening, maar het hof acht deze ontkenning in het licht van de overige stukken in het dossier en de erkenning in de MvA onder 8.4.4 ongelooftwaardig). In dat licht heeft zij zich geen goed werkgever getoond door jegens SPC de hand op de knip te houden en geen cent bij te dragen. Dit wordt niet anders door het feit dat in

het verleden door Achmea Avéro € 700.000.000 aan premies aan (de rechtsvoorgangers van) FrieslandCampina c.s. is gerestitueerd. Ook SPC heeft in de periode 1994 tot en met 2001 – vanwege een hoge dekkingsgraad – premies aan Campina gerestitueerd. Daarbij komt dat door de opzegging van de UVO met SPC een voorziening van € 131.000.000 op de balans van FrieslandCampina c.s. is vrijgevallen; van een dergelijke voorziening was ten aanzien van de pensioenvoorziening bij Avéro Achmea geen sprake. Onder deze omstandigheden is het niet redelijk dat FrieslandCampina c.s. dit hele vrijgevallen bedrag voor zichzelf heeft gehouden en zich de situatie van de (bestaande en toekomstige) inactieven bij SPC niet heeft aangetrokken. Het hof ziet geen aanleiding voor het oordeel dat de vergoedingsplicht van SPC moet worden verminderd op grond van eigen schuld van SPC, omdat zij geweigerd heeft de carve-out-voorstellen van FrieslandCampina c.s. te aanvaarden. Het hof veroordeelt FrieslandCampina c.s., ieder voor het gedeelte waarvoor zij aansprakelijk is, tot vergoeding aan SPC van de schade die het gevolg is van het opzeggen van de uitvoeringsovereenkomst met ingang van 1 januari 2015 zonder daarbij een redelijke vergoeding aan te bieden, nader op te maken bij staat.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 09-02-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:136

Zaaknummer: 200.264.906

Rechters: M.J. van der Ven, M.T. Nijhuis en A.C.M. Kuypers

Advocaten: C.E. Drion en R.F. van der Ham

Wetsartikelen: 8 lid 2 UVO 2007 en 10 UVO 2010

RECHTSPRAAK

Buffereisen pensioenwet voor pensioenfondsen die CDC-regelingen uitvoeren niet in strijd met Europese IORP-richtlijn

Stichting Pensioenbehoud c.s. vordert verklaring voor recht dat de wettelijke eisen die de Pensioenwet stelt aan pensioenfondsen in strijd is met de Europese richtlijn (IORP II) en daarom buiten toepassing moeten blijven voor pensioenfondsen die zogenoemde CDC-regelingen (collective defined contribution) uitvoeren. De rechtbank oordeelt dat de Europese regelgeving geen steun biedt voor de stelling van Stichting Pensioenbehoud c.s. dat de eis uit artikel 15 IORP II dat een pensioenfonds een buffer moet aanhouden alleen geldt als een pensioenfonds feitelijk zélf de financiële risico's in verband met overlijden, arbeidsongeschiktheid en levensverwachting (de zogenoemde biometrische risico's) draagt, en niet als die risico's worden herverzekerd of vanwege onvoldoende financiële middelen van het pensioenfonds uiteindelijk noodgedwongen door haar deelnemers worden gedragen.

Geschil tussen stichting pensioenbehoud c.s. en de Staat. Stichting Pensioenbehoud c.s. vordert voor recht te verklaren dat de in artikel 131 en/of artikel 132 Pensioenwet (Pw) voorgeschreven buffereisen voor pensioenfondsen in strijd is of zijn met één of meer bepalingen uit IORP II. Die bepalingen zouden buiten toepassing moet(en) blijven voor zover een pensioenfonds een *Collective Defined Contribution* (CDC)-/premieovereenkomst uitvoert. Tevens verzoekt de stichting prejudiciële vragen te stellen. Aan de orde is – in essentie – of de Nederlandse pensioenwetgeving, in het bijzonder de artikelen 131 en 132 Pensioenwet, in strijd is met artikel 15 IORP II. De rechtbank stelt voorop dat een CDC-regeling in het Nederlands een collectief beschikbare premieregeling wordt genoemd. Stichting Pensioenbehoud c.s. verstaat onder een CDC- /premieovereenkomst een

pensioenovereenkomst waarbij er volgens haar, anders dan in artikel 15 IORP II is bepaald, géén beleggingsrendement of een bepaalde hoogte van uitkeringen wordt toegezegd en geen sprake is van dekking tegen biometrische risico's (risico's in verband met overlijden, arbeidsongeschiktheid en levensverwachting). De eisen van artikel 15 IORP II gelden dan ook niet voor pensioenfondsen die CDC-/premieovereenkomsten uitvoeren, aldus Stichting Pensioenbehoud c.s. De rechtbank stelt Stichting Pensioenfonds c.s. in dit vonnis in het ongelijk. Er is geen wettelijke "CDC-regeling". Dit is een term die in de praktijk wordt gehanteerd. In de Pensioenwet is, voor zover van belang, het begrip premieovereenkomst gedefinieerd. Bij iedere pensioenovereenkomst moet aan de hand van de specifieke kenmerken ervan worden bekeken of sprake is van een premieovereenkomst in de zin van de wet. Dat is het geval als sprake is van een pensioenovereenkomst waarbij de premie vooraf is vastgesteld en die uiterlijk op de pensioendatum wordt omgezet in een vastgestelde of een variabele uitkering. De Europese regelgeving biedt geen steun voor de stelling van Stichting Pensioenbehoud c.s. dat de eis uit artikel 15 IORP II dat een pensioenfonds een buffer moet aanhouden alleen geldt als een pensioenfonds feitelijk zélf de financiële risico's in verband met overlijden, arbeidsongeschiktheid en levensverwachting (de zogenoemde biometrische risico's) draagt, en niet als die risico's worden herverzekerd of vanwege onvoldoende financiële middelen van het pensioenfonds uiteindelijk noodgedwongen door haar deelnemers worden gedragen. Het is op grond van de Pensioenwet mogelijk dat een pensioenfonds dat biometrische risico's verzekert in een dermate slechte financiële positie komt te verkeren, dat het als laatste redmiddel over moet gaan tot het korten van opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten (art. 134 Pw). Het pensioenfonds draagt echter ook in dat geval nog steeds de biometrische risico's. Het is een keuze van de wetgever dat een pensioenfonds in voorkomend geval moet overgaan tot deze maatregel. Artikel 15 lid 1 IORP II staat daaraan niet in de weg. Van een onjuiste implementatie van IORP II is geen sprake. Verder zijn partijen het erover eens dat er op dit moment in Nederland geen pensioenfondsen zijn die uitsluitend premieovereenkomsten uitvoeren waarbij niet het risico van levensverwachting verzekerd is (premieovereenkomsten met een variabele uitkering) en die óók geen andere pensioenen aanbiedt die risico's in verband met overlijden en/of arbeidsongeschiktheid verzekeren (nabestaanden- en/of arbeidsongeschiktheidspensioenen). Voor alle pensioenfondsen in Nederland geldt daarom – op juiste gronden – vanwege de omzetting van IORP II in het Nederlandse recht dat aanvullende activa bij wijze van buffer moeten worden aangehouden als biometrische risico's worden verzekerd. De vorderingen worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 10-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:944

Zaaknummer: C/09/580679 / HA ZA 19-1011

Rechters: Ritsema van Eck-van Drempt, M.C. M.C. Ritsema van Eck-van Drempt, J.L.M. Luiten en M. Warmerdam

Advocaten: K.P.D. Vermeulen en mr. R. van Arkel

Wetsartikelen: 15 IORP II, 131 Pensioenwet en 132 Pensioenwet

RECHTSPRAAK

Streefregeling leidt niet tot eindloonuitkering van bepaalde hoogte

Geschil over de vraag of geïntimeerde recht heeft op vaste pensioenuitkeringen op basis van een eindloonregeling. Het hof legt de streefregeling (C-polis) uit. Volgens het hof is alleen een verzekerd kapitaal met een vaste premie gegarandeerd. De hoogte van de pensioenuitkeringen, die van dit kapitaal op de pensioendatum kunnen worden ingekocht, is afhankelijk van de stand van de rekenrente en de levensverwachting op de pensioendatum. Vrijwel alle vorderingen die geïntimeerde in deze procedure heeft ingesteld, zijn gebaseerd op het standpunt dat hem een pensioen op basis van een eindloonregeling zou zijn toegekend. Het hof wijst die vorderingen af.

Kern van het geschil is de vraag of geïntimeerde recht heeft op vaste pensioenuitkeringen op basis van een eindloonregeling. Het hof legt de gemaakte pensioenafspraken als volgt uit. Aan geïntimeerde kan worden toegegeven dat het bepaalde in artikel 1 van de pensioenovereenkomst erop lijkt te duiden dat aan hem een eindloonregeling is toegekend, met vaste, gegarandeerde pensioenuitkeringen ter hoogte van 1,75% van zijn jaarsalaris minus de AOW-franchise, vermenigvuldigd met het aantal door hem gewerkte dienstjaren. Deze bepaling kan echter niet los worden gezien van de offerte, die heeft geleid tot de verzekeringsovereenkomst, en van de polisvoorwaarden. Daarnaast wordt immers in artikel 5 lid 1 en lid 2 van de pensioenovereenkomst verwezen. In de offerte is weliswaar, evenals in de pensioenovereenkomst, het percentage van 1,75% per dienstjaar vermeld, maar daaronder staat dat het gaat om een C-polis, terwijl bij de pensioenbedragen staat dat het gaat om *beoogde* jaarlijkse pensioenen. In de polis is dit tot uitdrukking gebracht door middel van het voorbehoud dat de in de vervolgpolis vermelde pensioenen kunnen worden gerealiseerd met de kapitalen als vermeld in die vervolgpolis, *indien de tarieven voor lijfrentekoopsommen die werden gebruikt voor de vaststelling van de kapitalen ongewijzigd van kracht zijn*. Deze tarieven voor lijfrentekoopsommen zijn gebaseerd op onder meer de zogenoemde rekenrente

en de levensverwachting die in 1991 tot uitgangspunt werden genomen voor de berekening van het kapitaal dat nodig zou zijn om daarvan op de pensioendatum de benodigde pensioenuitkeringen te kunnen inkopen. Deze pensioenaanspraak is te kwalificeren als een salaris/diensttijdregeling in de vorm van een onder de destijds geldende wetgeving gangbare streefregeling. Deze pensioentoezegging is in de C-polis verzekerd door middel van een kapitaalverzekering met een pensioenclausule. Er was dus slechts een verzekerd kapitaal gegarandeerd, met daarbij een vaste premie. Met dit verzekerde kapitaal zou geïntimeerde zelf, op het moment waarop het pensioen zou ingaan, de voor zijn pensioen benodigde pensioenuitkeringen kunnen kopen. Het streven was daarbij, zo moet artikel 1 van de pensioenovereenkomst in samenhang met de offerte worden begrepen, dat het kapitaal dat op de pensioendatum zal worden gekocht voldoende zou zijn om daarvan pensioenuitkeringen te kunnen kopen die even hoog zouden zijn als pensioenuitkeringen op basis van een eindloonregeling (1,75% zou bedragen van de laatst geldende pensioengrondslag vermenigvuldigd met het aantal dienstjaren). Door het voorbehoud van de gelijkblijvende rekenrente en levensverwachting, zullen er echter veel lagere pensioenuitkeringen kunnen worden gedaan bij een pensioenaanspraak die is gebaseerd op een streefregeling, als de rekenrente op de ingangsdatum van het pensioen is gedaald. In zoverre verschilt deze pensioenaanspraak wezenlijk van die van een eindloonregeling, waarbij de hoogte van de pensioenuitkeringen is gegarandeerd. Het hof ziet onvoldoende aanleiding om aan te nemen dat geïntimeerde onvoldoende zou zijn voorgelicht over de inhoud van zijn pensioenregeling. Geïntimeerde heeft tijdens de zitting niet nader toegelicht dat hij niet is geweest op de inhoud en de gevolgen van de streefregeling bij een veranderende rekenrente en levensverwachting. Hij heeft daar slechts gezegd dat hij dacht als consument een vertrouwde partner te hebben en een goede regeling. Daarmee heeft hij echter niet, en in elk geval niet voldoende gemotiveerd, weersproken dat het genoemde voorbehoud met hem is besproken. Bij het aangaan van de verzekeringsovereenkomst is voor de berekening van het benodigde kapitaal op de pensioendatum uitgegaan van een rekenrente van 7%. Tijdens de zitting bij het hof is verklaard dat dit in 1991 een prudente rente was, deze rente was in 1991 eerder aan de lage kant dan te hoog. Dat dit achteraf anders en bijzonder nadelig uitpakt, is ontzettend vervelend. Het maakt echter niet dat er om die reden van moet worden uitgegaan dat er een eindloonregeling was toegezegd. Het hof is dan ook van oordeel dat geïntimeerde uit de verwijzing in de pensioenovereenkomst naar de verzekeringsovereenkomst en de daarbij horende polisvoorwaarden had kunnen en moeten begrijpen dat er een voorbehoud was gemaakt met betrekking tot de hoogte van de pensioenuitkeringen, dat inhield dat de hoogte van die uitkeringen afhankelijk zou zijn van de stand van de rekenrente en de levensverwachting op het moment waarop het pensioen zou ingaan. Geïntimeerde heeft nog een beroep gedaan op een arrest van het gerechtshof Den Haag van 4 september 2018 en een

(vervolg)arrest van datzelfde hof van 24 september 2019. Die situatie is echter niet vergelijkbaar. Het ging daar om een wijziging in de pensioenregeling tijdens de looptijd daarvan en een daarop volgende brief van de verzekeraar waarin een duidelijke waarschuwing was opgenomen dat de bij de uitvoering van de pensioenregeling gehanteerde rekenrente niet (meer) in de pas loopt met de actuele rente, en dat er als gevolg daarvan een aanzienlijke kans is dat het verzekerd kapitaal onvoldoende zal blijken om het gewenste pensioen aan te kunnen kopen. Daarbij was tevens de mogelijkheid geboden om de pensioenregeling op dit punt aan te passen. Op die waarschuwing was door de werkgever niet gereageerd, terwijl de werkgever de werknemer daarvan niet op de hoogte had gesteld. Daarom was de werkgever aansprakelijk voor de als gevolg daarvan door de werknemer geleden schade.

Het gaat in de onderhavige zaak echter om de kwalificatie van de oorspronkelijke pensioenregeling, waarbij geen sprake is van een in de wind geslagen waarschuwing. Daarnaast is in deze zaak geen sprake van een beperking in de rekenrente ná een wijziging van de pensioenregeling, maar om een vaste rekenrente die als uitgangspunt is gehanteerd bij de totstandkoming van de pensioenregeling. Bovendien is de vordering van geïntimeerde in dit geval ingesteld tegen de verzekeraar en niet tegen zijn werkgever. Conclusie is dat in 1991 slechts recht is gekregen op een verzekerd kapitaal tegen een vaste premie. Geïntimeerde had met ingang van 1 januari 2009 dus (nog steeds slechts) recht op een verzekerd kapitaal tegen de in de brief van 15 januari 2009 geldende voorwaarden, waaronder een vaste premie. Het hof oordeelt dat wijzigingen in de rentestand geen gevolgen hadden voor de premie die verschuldigd was of voor het kapitaal dat aan geïntimeerde was toegezegd. Een verplichting tot aanpassing van de rekenrente, zoals die tot uitgangspunt is genomen bij de berekening van het aan geïntimeerde toegekende kapitaal voor de aankoop van pensioenuitkeringen, vloeit voor de onderhavige pensioenregeling uit geen van de door geïntimeerde aangehaalde regelgevingen voort.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 23-02-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:1686

Zaaknummer: 200.245.424/01

Rechters: B.J. Engberts, J. van de Merwe en S.B. Boorsma

Advocaten: F.M. Dekker en W.P.M. Thijssen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Pensioen B.V. overleden dga is verplicht tot afstorting bijzonder partnerpensioen

Geschil over de afwikkeling van het in eigen beheer opgebouwd pensioen van een inmiddels overleden DGA na scheiding. Zijn ex-partner maakt aanspraak op afstorting van het bijzonder partnerpensioen. In een bindend advies is onder meer bepaald dat geïntimeerde recht heeft op een bijzonder partnerpensioen van minimaal € 41.447,00 bruto per jaar, en dat op de man als dga van appellante in beginsel de verplichting rust tot externe afstorting bij een pensioenverzekeraar. Het hof oordeelt dat de pensioen b.v. € 800.000 moet afstorten naar een door de ex-partner aan te wijzen pensioenverzekeraar.

Geïntimeerde is op 17 oktober 1986 op huwelijkse voorwaarden gehuwd met de man. Hun huwelijk is op 12 augustus 2011 ontbonden door inschrijving van de echtscheidingsbeschikking van 27 april 2011. De man is op 26 januari 2017 overleden. Appellante is een pensioen B.V. Tot 17 oktober 2012 was vennootschap 2 enig aandeelhouder en bestuurder van appellante. Bestuurder en enig aandeelhouder van vennootschap 2 was de Stichting. Vanaf 17 oktober 2012 is de Stichting aandeelhouder en bestuurder van appellante. Tot zijn overlijden op 26 januari 2017 was de man bestuurder van de Stichting. Sinds het overlijden van de man is zijn levenspartner tot dat moment bestuurder van zowel de Stichting als van appellante. Op 22 november 2003 hebben vennootschap 2 als werkgever en de man als werknemer een pensioenovereenkomst gesloten, die ook is ondertekend door geïntimeerde. In artikel 5 van deze pensioenovereenkomst is onder meer vermeld: “Alle toegezegde pensioenen zullen in beginsel door de werkgever in eigen beheer worden uitgevoerd, hetzij door de werkgever zelf, hetzij door een houdstermaatschappij dan wel directiepensioenlichaam, met inachtneming van artikel 19a Wet LB, artikel 2, lid 3 PSW en de Regeling van voorwaarden voor pensioentoezeggingen aan direct- en indirect-grootaandeelhouders.” In het kader van de financiële afwikkeling van hun huwelijk is onenigheid ontstaan over de pensioenaanspraken

van geïntimeerde. Op 8 februari 2011 zijn de man en geïntimeerde tijdens de behandeling van een tussen hen gevoerd kort geding overeengekomen dat twee bindend adviseurs worden benoemd ter beoordeling van de vraag welke de aanspraken zijn van geïntimeerde op het ouderdoms- en partnerpensioen, ondergebracht in appellante, alsmede welke waarden aan die aanspraken moeten worden toegekend. Bij vonnis in kort geding is de man op vordering van geïntimeerde veroordeeld om een bedrag van € 352.987 op een geblokkeerde rekening op naam van appellante te storten tot de pensioenaanspraken van geïntimeerde definitief zijn vastgesteld en partijen het eens zijn over hoe de pensioenkwestie verder zal worden afgewikkeld, dan wel een rechter daarover in hoogste instantie heeft geoordeeld. Op 27 maart 2017 is een bindend advies uitgebracht. Daarin is onder meer bepaald dat geïntimeerde recht heeft op een bijzonder partnerpensioen van minimaal € 41.447 bruto per jaar, en dat op de man als dga van appellante in beginsel de verplichting rust tot externe afstorting bij een pensioenverzekeraar. In het bindend advies is de koopsom om bij een externe verzekeraar voornoemd pensioen aan te kopen naar alle redelijkheid vastgesteld op € 378.531. Geïntimeerde vordert samengevat een verklaring voor recht dat de stichting en appellante en de erfgenamen een bedrag van € 800.000 aan geïntimeerde verschuldigd zijn ter zake van haar recht op bijzonder partnerpensioen. Zij vordert veroordeling tot afstorting aan een pensioenverzekeraar, dan wel omzetting in een ODV. De rechtbank heeft appellante veroordeeld € 800.000 vanuit appellante af te storten naar een door geïntimeerde aan te wijzen pensioenverzekeraar. In hoger beroep stelt appellante dat de vorderingen jegens haar moeten worden afgewezen omdat zij geen partij is bij de pensioenovereenkomst, maar vennootschap 2. Verder staat volgens appellante niet vast dat de pensioenaanspraken bij haar zijn ondergebracht. Het hof overweegt dat uit artikel 5 van de pensioenovereenkomst volgt dat het vennootschap 2 vrijstond om de pensioenaanspraken onder te brengen in een houdstermaatschappij dan wel in een directiepensioenlichaam. Anders dan appellante heeft aangevoerd, behoefde vennootschap 2 voor het onderbrengen van de pensioenaanspraken in appellante]geen instemming van de man en geïntimeerde, omdat die toestemming al bij voorbaat, in de pensioenovereenkomst, was gegeven. Evenmin kan het hof appellante volgen in haar verweer dat niet vaststaat dat vennootschap 2 van die bevoegdheid gebruik heeft gemaakt. Weliswaar heeft de levenspartner van de man verklaard dat appellante ook beleggen als doel heeft, maar aangezien appellante een pensioenvennootschap is, gaat het hof ervan uit dat de beleggingen zijn bedoeld om de pensioenaanspraken te financieren. De pensioenovereenkomst is bepalend voor de hoogte van het bijzonder partnerpensioen van geïntimeerde. Op welk bedrag dat moet uitkomen, is vastgesteld door de bindend adviseurs. Appellante heeft niet aangevoerd waarom zij niet aan de uitkomsten van het onderzoek van de adviseurs gebonden zou zijn, maar los daarvan zijn de hier gebezigde argumenten geen steekhoudende onderbouwing van het standpunt dat € 41.447,00 onjuist is. Geïntimeerde

heeft gemotiveerd toegelicht waarom een koopsom van € 800.000 nodig is. Zij heeft daartoe inmiddels vier offertes overgelegd van verzekeraars en een advies van Pensioenconsultancy. Appellante heeft geen offertes in het geding gebracht waaruit kan volgen dat met een lager bedrag kan worden volstaan. Daarmee is de stelling van geïntimeerde dat een koopsom van € 800.000 nodig is, als onvoldoende gemotiveerd betwist, vast komen te staan. Appellante heeft aangevoerd dat zij niet in staat is om de koopsom van € 800.000 te betalen. Het hof is van oordeel dat appellante dat standpunt onvoldoende gemotiveerd en onderbouwd heeft toegelicht. Van appellante had mogen worden verlangd dat zij al haar jaarstukken en de bijbehorende toelichting (en dus niet slechts uittreksels) in het geding had gebracht en dat zij met name met recente gegevens inzichtelijk had gemaakt waarom dit voor haar niet mogelijk is. Ook had van haar mogen worden verlangd dat zij met stukken inzichtelijk had gemaakt waarom het niet mogelijk is om liquide middelen vrij te maken of van elders te verkrijgen (vgl. HR 9 februari 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ2658, HR 14 februari 2020, ECLI:NL:HR:2020:276). Gelet op deze stand van zaken had de rechtbank geen aanleiding een deskundige te benoemen om te onderzoeken of appellante in staat is tot externe afstorting van de koopsom en ook het hof ziet hiertoe geen aanleiding. De man en geïntimeerde zijn al op 8 februari 2011 overeengekomen om bindend adviseurs te benoemen en toen was al sprake van afstorting door appellante. Op dat moment en tot het overlijden van de man was nog van belang dat de afstorting van de koopsom ten behoeve van geïntimeerde niet mocht betekenen dat er onvoldoende kapitaal in appellante zou achterblijven om het pensioen van de man te kunnen voldoen. Die situatie is sinds het overlijden van de man niet meer aan de orde. Appellante hoeft niet meer met de pensioenbelangen van de man rekening te houden, zodat er meer ruimte en mogelijkheid moet zijn om de koopsom te voldoen. Appellante heeft niet aangevoerd dat zij nog met andere belangen rekening dient te houden. Het hof is van oordeel dat appellante kort na het overlijden van de man al tot de conclusie had kunnen komen dat het niet zinvol was om zich te beroepen op de geblokkeerde rekening en dat het geen enkel doel meer diende om zich te verzetten tegen de vordering van geïntimeerde. Nu appellante niet uit zichzelf bereid is gebleken om een koopsom te storten, ook niet het gereserveerde bedrag, was het noodzakelijk om een dwangsom te verbinden aan die veroordeling. Blijkbaar vormde de dwangsom echter onvoldoende prikkel voor appellante.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 09-02-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:354

Zaaknummer: 200.249.268_01

Rechters: M. van Ham, G.J. Vossestein en A.W. Rutten

Advocaten: A.D.J. van Ruyven en S. van Gestel

Wetsartikelen: 2 lid 1 en lid 2 WVPS, 611d Rv en 611f Rv